Ազգ
Azg

18 ՅՈՒՆԻՍԻ 2005 ՇԱԲԱԹ 6 (3172)

Այսօր առավոտյան 46 հայեր մեկնում են Իրաք

Այսօր առավոտյան 46 զինվորականներից կազմված հայկական խումբը մեկնում է Իրաք՝ միանալու ԱՄՆ-ի գլխավորած բազմազգ ուժերի կոալիցիային: Առավոտյան ժամը 10-ին «Զվարթնոց» օդանավակայանի «Կարգո» տերմինալում տեղի կունենա Իրաք մեկնող հայ խաղաղապահների ճանապարհման պաշտոնական արարողությունը: 46 հոգանոց հայկական խումբն ունի մեկ ընդհանուր հրամանատար, մեկական կապի սպա և դասակի հրամանատար, երեք բժիշկ, 10 սակրավոր և 30 վարորդ:

Հայաստանը երկրորդ անգամ է մասնակցում խաղաղարար գործողություններին: 2004 թ. փետրվարից հայկական 34 հոգանոց զորամասը խաղաղարար առաքելություն է իրականացնում Կոսովոյում՝ հունական զորախմբի կազմում, իրավաբանորեն Սերբիային և Չեռնոգորիային պատկանող երկրամասում՝ ամերիկյան պատասխանատվության գոտում:

15 ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

Իննսունի «սև հունվարը»

Հայկական ջարդերն ինստիտուցիոնալ Բաքվում

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

15 տարի առաջ այս օրերին, 1990 թ. հունվարի 13-19-ը, երբ դեռ Ադրբեջանում խորհրդային կարգեր էին, իշխանության ձգտող, ազգայնական Ժողովրդական ճակատ կուսակցության հրահրմամբ ինստիտուցիոնալ Բաքվում տեղի ունեցան հայերի կոտորածներ: Մի քանի օրում խորհրդային ուժային կառույցների և Միխայիլ Գորբաչովի թողտվությամբ Բաքվի 200 հազարանոց հայությունը կոտորվեց, խոշտանգվեց և դուրս քշվեց քաղաքից:

Դա չխանգարեց որ Գորբաչովը մի քանի ամիս անց ստանա Խաղաղության Նոբելյան մրցանակ: Մի քանի տարի անց ԽՍՀՄ վերջին նախագահը խոստովանեց, որ Բաքվում արտակարգ վիճակ հայտարարելը և այնտեղ զորքեր ուղարկելն իր քաղաքական կենսագրության ամենամեծ սխալներն էին: Գորբաչովն իր այս հայտարարությամբ, փաստորեն, ներողություն խնդրեց ադրբեջանցիներից, որոնց հայրենակիցների մի մասը հունվարի 19-ին և 20-ին սպանվել էին Բաքվում: Սակայն Գորբաչովն ափսոսանք չհայտնեց և չզղջաց այն տասնյակ հայերի սպանության համար, որոնք հունվարի 13-19-ը դարձել էին ադրբեջանական խուժանի զոհը: Ի դեպ, Սումգայիթի հայկական ջարդերը Գորբաչովը որակել էր խուլիգանություն:

Բրիտանացի լրագրող Թոմ դը Վաալն իր «Սև այգի» գրքում գրում է, որ, ինչպես Սումգայիթում, այնպես էլ Բաքվի հայկական թաղամասը, դարձել էր սպանության վայր: Մարդիկ (հայերը) դուրս էին շպրտվում բարձրահարկ շենքերի իրենց բնակարաններից, ամբոխը հայերին ծեծելով սպանում էր: Հազարավոր ահաբեկված հայեր ապաստան գտան ոստիկանական տեղամասերում կամ «Շաֆագ» կինոթատրոնում, հազարավոր ջարդված ու ահաբեկված հայ փախստականներ հասան Թուրքմենստանի Կրասնովոդսկ նավահանգիստ: Նրանցից ոմանք մահացան Կասպից ծովում՝ նավակներում, կամ Երևանի հիվանդանոցներում:

Տես էջ 8

50-ԱԿԱՆՆԵՐ

Հոգեորսությունը շարունակվում է

Ասում են, ինչպես դիմավորես Նոր տարին, այնպես էլ ողջ տարին կընթանա: Ահա այս ասացվածքն է, որ մտահոգում է մեզանից շատերին, որոնց դռները հենց տոնական օրերին, թակում էին աղանդավորները և ամեն կերպ քաղցելով՝ փորձում էին իրենց «ցանցը» գցել մարդկանց՝ Հայ առաքելական եկեղեցու հետևորդի, այլակրոնի թե աթեիստի, կամ էլ շեղել նրանց իրենց հավատալիքներից... Ստիպված ես լինում կոպտել, անպատվել ու դուրս շպրտել... Մի՞թե ամբողջ տարվա ընթացքում ստիպված ենք նույն կերպ վարվել:

Խմբագրությունն ահազանգ ստացավ, որ արդեն մի քանի տարի Երևանի Իսակովի փողոցի 44 շենքի 7-րդ հարկի թիվ 20 բնակարանում ամեն շաբաթ և կիրակի հավաքվում են այսպես կոչված 50-ականները, բարձր ձայնով աղոթում, իրենց գետնով տալիս ու բարբաջում, թե սուրբ հոգի են ստացել: Այնուհետև սրտիսակ շոր են գցում գլխներին ու սկսում են գոռալ մինչև ընկնում են էքստազի մեջ, որից հետո, ըստ որոշ վկայությունների, զբաղվում են խաղը սեքսով...

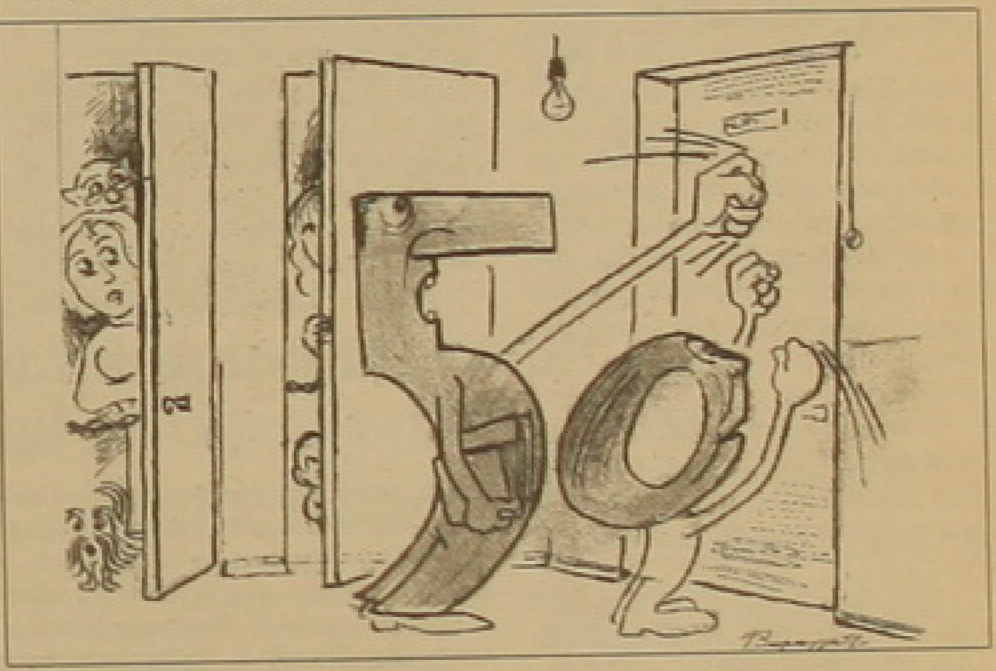

Տես էջ 2

Հնդկաստանում ոմանք չեն ուզում Գրանդ փղի հարսնացուին ուղարկել Երևան

Արդեն քանի տարի Երևանի կենդանաբանական այգում Գրանդ փիղն ամուրի է մնում: Նրա առաջին հարսնացուն՝ Կոմալա փիղը, անցյալ տարի Հնդկաստանի Բանգալոր քաղաքի կենդանաբանական այգում մութ պայմաններում թունավորվեց ու սատկեց: Փոխարենը նույն այգում կայացած «աղջիկտեսից» հետո ընտրվեց 6 տարեկան սիրունիկ Վեդան, որի Հայաստան տեղափոխման համար այս անգամ արգելքներ են հարուցում տեղի կենդանասերներն ու երեխաները: Նրանք կիրակի օրը, ինչպես հաղորդում է հնդկական DH News գործակալությունը Բանգալորից, Մահատմա Գանդիի հուշարձանի մոտ ստորագրահավաք էին կազմակերպել՝ ընդդիմանալու Գրանդի հարսնացուի տեղափոխմանը:

Կենդանասերներն ու երեխաները նույն օրը Բաներղաթա կենսաբանական այգու առաջ, որտեղ բնակվում է Վեդան, բողոքի պիկետ էին կազմակերպել: Բողոքավորների ասելով, իրենք չեն ցանկանում, որ սիրելի փղիկը բնակվի Հայաստանում, ուր ջերմաստիճանը, իբր, 4-ից 6 ամիս իջնում է մինչև մինուս 14: Ակտիվիստներից ոմանք պնդում են, որ իրենք կապ են պահել Հայաստանում մի շարք հասարակական կազմակերպությունների հետ, որոնք տեղեկացրել են, որ Երևանի կենդանաբանական այգում Վեդային հասկացվելիք տարածքը 3000 քմ-ից պակաս է, իսկ կացարանը՝ ավելի քիչ, քան 800 քմ-ը, ինչը չի համապատասխանում պահանջվող չափերին: Ակտիվիստները պնդում են նաև, որ կապ են հաստատել Երևանի կենդանաբանական այգու նախկին պետի՝ ինչ-որ մի կնոջ հետ, որը հայտնել է, թե մեր պայմանները պատշաճ չեն փղերի համար...

Այսուհանդերձ, տեղեկացնում է գործակալությունը, Կառնատակա նահանգի կենդանական աշխարհի գլխավոր պատասխանատուն՝ Ռամ Մոհան Ռայն ասել է, որ փղին ուղղակի Երևան տեղափոխելու հրահանգը վարչապետի գրասենյակից է և իրենք շատ բան չեն կարող անել: «Մենք պարզապես խնդրել ենք, որ Վեդայի կոնֆորտի համար անհրաժեշտ կարգադրությունն անեն Հայաստանում», հայտարարել է նա:

Հայտնի դարձան «Ոսկե գլոբուսի» մրցանակակիրները

Երեկ երեկոյան Լոս Անջելեսում ավարտվեց «Ոսկե գլոբուս» կինոմրցանակաբաշխությունը, որն ուղիղ եթերով հեռարձակվեց ամերիկյան NBC հեռուստաալիքով: Լավագույն ֆիլմ-դրամա ճանաչվեց ռեժիսոր **Մարտին Սկորսեզեի «Ավիատոր»** ֆիլմը, որի գլխավոր դերակատար **Լեոնարդո դի Կապրիոն** արժանացավ տղամարդու լավագույն դերակատարման մրցանակին:

Տարվա լավագույն ռեժիսոր ճանաչվեց **Քլինթ Իսթվուդը**, իսկ լավագույն արտասահմանյան ֆիլմը՝ իսպանացի ռեժիսոր **Ալեխանդրո Ամենաբարի «Ծովը ներսում»** ֆիլմը: Ամերիկյան դերասանուհի Գլեն Քլոսը «Ոսկե գլոբուս» մրցանակի է արժանացել **Անդրեյ Կոնչալովսկու «Առյուծը ձմեռը»** հեռուստասերիալում՝ կանացի գլխավոր դերակատարման համար:

Տարբեր անվանակարգերում հաղթող են ճանաչվել նաև դերասաններ **Հիլարի Սուոնկը, Ջեմի Ֆոքսը, Անետա Բենինգը, Քլիֆ Օուենը, երաժիշտ Միք Ջագերը**, որի **«Հին սովորություններից դժվար է բաժանվել»** երգը մրցանակի է արժանացել լավագույն կինոերաժշտություն անվանակարգում:

Այս մրցանակաբաշխության արդյունքները հաշվի են առնվում ամերիկյան «Օսկար» մրցանակի հանձնման ժամանակ:

Ռ. Պ.

Այսօր Լյուբլյանայում հայ պատվիրակները նախագահող երկրի առաքելությունը կփոխանցեն Ադրբեջանին

ԱԺ փոխնախագահ Տիգրան Թորոսյանի ղեկավարությամբ հայ խորհրդարանականների պատվիրակությունը մեկնել է Սլովենիա, ուր Լյուբլյանայում կկայանա Հարավային Կովկասի երկրների խորհրդարանական նախաձեռնության նիստը: Հայաստանը Հարավային Կովկասի խորհրդարանական նախաձեռնության շրջանակներում համարվում է նախագահող երկիր: Նախատեսվում է, որ նրա այս առաքելության ժամկետը ավարտվելու է այսօր, Լյուբլյանայում ընթացող նիստի ժամանակ, ուր Հայաստանն իր նախագահական գործառույթը կհանձնի Ադրբեջանին: Ի դեպ, անցած տարվա հոկտեմբերին Երևանում պետք կայանար միջազգային կոնֆերանս Հարավային Կովկասի երկրների խորհրդարանականների, Վենետիկի հանձնաժողովի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ: Կոնֆերանսը չկայացավ ադրբեջանական պատվիրակության հարուցած խոչընդոտների պատճառով:

Կ. Գ.

Օդանավակայանում սոցիալական փա՞րs են պահանջում

Խմբագրությունն ահազանգ էր ստացել քաղաքացիներից, որ հանրապետությունից օդանավակայաններում մեկնողներից պարտադիր պահանջում են սոցիալական ապահովության քարտ: Խմբագրությունը դիմեց քաղաքացիական ավիացիայի գլխավոր վարչություն (ՔԱԳՎ)՝ ճշտելու, թե որքանով են համապատասխանում նման լուրերն իրականությանը: ՔԱԳ վարչությունը կտրականապես հերքեց նման լուրերը և ավելացրեց, որ «Սոցիալական ապահովության քարտերի մասին» ՀՀ օրենքում օդանավակայաններում դրանց կիրառման վերաբերյալ դրույթներ չեն նախատեսված և նման կամ այլ աչխասանքի մասին քաղաքացիները կարող են դիմել ներում նկատված թերությունների մասին քաղաքացիները կարող են դիմել 28-20-60, 59-30-00, 109 43-80-23 հեռախոսահամարներով:

Մ. ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Ամերիկացի հետախույզներն Իրանում ռազմական հարվածների թիրախներ են ընտրում

ԱՄՆ հետախուզությունն Իրանում գաղտնի գործողություններ է սկսել և թիրախներ է ընտրում հնարավոր ռազմական հարվածների համար: Այս պնդումն է անում «Նյու Յորքեր» հանդեսն «Առաջագա պատերազմներ» հրապարակման մեջ: Այնտեղ մասնավորապես նշվում է, որ ամերիկյան հատուկ ծառայությունների ուշադրության կենտրոնում են առնվազն երեք տասնյակ օբյեկտներ, որոնք թերևս կապված են իրանցիների միջուկային, քիմիական և հրթիռային ծրագրերի հետ:

Նյութի հեղինակը հայտնի հրապարակախոս Սեյմուր Հերշն է, որի ջանքերի շնորհիվ անցյալ տարի լայն արձագանք գտավ Բաղդադի «Աբու Ղրեյբ» բանտում ամերիկացիների կիրառած կտտանքների ու ծանակումների գործը:

Հերշը պնդում է, որ Իրանում հավանական թիրախների բացահայտմամբ զբաղվում են ամերիկյան հատուկ ջոկատները, որոնք Պակիստանից տեղեկություններ են ստանում և Իրանի արևելյան շրջաններ են թափանցել «դեռևս 2004 թ. ամռանը»:

Այդ գործողությունները համարվում են հակաահաբեկչական պայքարն ընդլայնելու ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի քաղաքականության բաղկացուցիչ մասը: Հերշը հավաստիացնում է, թե Բուշն արդեն ստորագրել է մի շարք գաղտնի փաստաթղթեր, որոնք ամերիկյան հատուկ ջոկատներին թույլատրում են ռազմական գործողություններ ձեռնարկել «ահաբեկչության թերևս առնչվող» օբյեկտների դեմ:

Նման ջոկատների գործունեության ասպարեզ են դարձել Մերձավոր Արևելքի և Հարավային Ասիայի երկրները: Բուշի վարչակազմը տվյալ տարածաշրջանը համարում է ռազմական գործողությունների գոտի, որտեղ Իրաքի պատերազմին կարող է հաջորդել հակաիրանական պատերազմը: Ընդ որում Հերշը վկայակոչում է ԱՄՆ հետախուզության և պաշտպանության նախարարության աղբյուրներ:

Սպիտակ տունը չի ժխտում, որ Իրանը և մասնավորապես նրա միջուկային ծրագիրը «լուրջ մտահոգության աղբյուր» են: Սակայն Բուշի օգնական Դեն Բարթլեթը Ռոյթեր գործակալությանն ասել է, որ հրապարակման մեջ կան «անճշտություններ», և որ վարչակազմն առաջվա պես կկիրառի «դիվանագիտական նախաձեռնություններ», Թեհրանին համոզելով հրաժարվել միջուկային հավակնություններից:

Պ. Ք.

Դարձյալ բացօթյա առեւտրի մասին

Խորհրդանշական հիվանդություն քաղաքակիրթ կենցաղավարական փորձեր անող Երեւանի համար

Երեկ Երեւանի քաղաքապետարանում փոխքաղաքապետ Արման Սահակյանի ճեպազրույցի թեման դարձյալ բացօթյա առեւտուրն էր: Տարեսկզբից ի վեր քաղաքապետարանի իրավասուների կողմից այդ խնդրին նվիրված ջանքերն ու համառությունը նկատի առնելով, ինչ է մնում հավատալ, որ շուրջ 15 տարի երկարաձգված պայքարն, ի վերջո, կարող է արդյունք տալ:

Անցած ուրբաթ օրվանից ոստիկանների գործուն մասնակցությամբ փողոցները սկսեցին «մաքրվել» բացօթյա առեւտրի բազմատեսակ բաղադրամասերից: Ժամանակավորապես բեռնաթափվել են Մաշտոցի, Արշակունյաց պողոտաները, Հերացու, Հանրապետության փողոցները, Աբովյան-Կորյուն փողոցների հատույթը, Նժդեհի հրապարակը: Իհարկե, մայրաքաղաքում կան թաղամասեր, ուր առաջվա պես շարունակվում է առեւտրային սոդոմ-գոմորը: Շինարարների փողոցի մի ընդարձակ հատվածում, 2 մայթեզրերին այսօր էլ փողոցային աշխույժ առեւտուր է ընթանում:

Հատուկենտ առեւտրականների հաջողվում է գործակցել ոստիկանների հետ, ոմանք էլ մթերքը տեղափոխել են շենքերի մուտքերը կամ բակերը:

Ակնկալվում էր, որ փողոցային առեւտրականների մի մեծ զանգված պիտի տեղավորվեր արդեն վերակառուցված թիվ 2 շուկայում: Սակայն նրանք առայժմ հրաժարվում են գնալ այնտեղ, հույս ունենալով, որ ինչպես միշտ, այս անգամ էլ միջոցառումը ժամանակավոր բնույթ կունենա:

Առեւտրականների ընդդիմացման գլխավոր պատճառը, ըստ իրենց, տեղի, կշեռքի, օրավարձի բարձր գներն են: Եթե հիշում եք, անցած տարի նրանց խոստացել էին շուկաներ կամ մինի շուկաներ տեղափոխվելու դեպքում լոկ խորհրդանշական գներ սահմանել: Այս մասին, իհարկե, շատ շուտ մոռացվեց, որովհետեւ ի վերջո, հետո չէր եւ իրավական տեսանկյունից էլ որեւէ լծակ չկար հաճախորդներին տարբերակելու ըստ «տարածքային» պատկանելության եւ շուկաների տնօրեններին պարտադրելու կիրառել այդ զեղչերը: Թերեւս միայն մի օրինակով, Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքի Քանաքեռի շուկայում կիրառվեց խոստացվածը, եւ բավական հաջող արդյունք եղավ: Փողոցային առեւտրականները հավաքվեցին շուկայի տանիքի տակ:

Իսկ մինի շուկաների «գիտափորձը» շատ արագ տապալվեց, որովհետեւ դրանց մեծ մասը նախատեսված էր քաղաքացիների համար ոչ ցանկալի, այսինքն, ոչ բանուկ հատվածներում: Այժմ Արաբկիր, Էրեբունի, Կենտրոն համայնքներում եղածները գործում են կիսատ-պռատ, 20-30 տոկոսով:

Քաղաքապետարանը, սակայն, ամբողջությամբ չի հրաժարվել մինի շուկաների գաղափարից եւ առեւտրականներին տեղեկացրել է, որ պատրաստ է քննարկելու այդ շուկաների նոր տեղակայումների մասին իրենց առաջարկները:

Փոխքաղաքապետը հայտնեց, որ օրերս իրենք հանդիպել են Տիգրան Մեծի պողոտայում առեւտուր անողների հետ: Համենայն դեպս, նրանց խոստացվել է, որ հօգուտ իրենց բանակցություններ կվարվեն «Գումի շուկայի» տնօրինության հետ:

Ինչո՞վ կավարտվի քաղաքապետարանի հերթական փորձարարությունը, առայժմ դժվար է ասել: Նույնիսկ Արման Սահակյանը վստահ չէ, որ 1, 2 ամիս անց լիովին կամ մասնակի կվերանա հանրային կենցաղավարության այս վտանգավոր եւ ոչ քաղաքակիրթ դրսեւորումը:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Սառցակալած փողոցները Երեւանի

Երեկվա գործակարգավորական խորհրդակցությունում քննարկվել է Երեւանի սառցակալած փողոցների խնդիրը, ինչն այս օրերին քաղաքապետարանին հասցեագրված բազմաթիվ ահազանգերի ու դժգոհությունների հիմնական թեման է, որի մասին «Ազգը» գրել էր շաբաթ օրը:

Համաքաղաքային նշանակության կենտրոնական փողոցների մեծամասնությունը մաքրվել է, սակայն երկրորդական կարգի փողոցներում, եւ հատկապես մայթերին ու մայթեզրերին հնարավոր չէ քայլել:

Այս խնդիրը լուծելու հանձնարարականներ են տրվել թաղապետարաններին: Նրանք պետք է բանակցեն սառցակալած մայթերի շրջակայքում տնտեսվարողների հետ, համոզեն կամ պարտադրեն նրանց՝ մաքրելու սառույցը: **Իսկ եթե չհաջողի, իրենք իրենց միջոցներով ու հնարավորություններով պիտի փորձեն լուծել խնդիրը:**

Նախորդ տարիների տխուր փորձն ու նույնօրինակ հանձնարարականները նկատի առնելով՝ դժվար թե վերջիններս նույնիսկ մասնակի կատարեն հանձնարարությունը: Այնպես որ, սա էլ փողոցային առեւտրի նման դժվար լուծելի խնդիր է դարձել:

Կ. Գ.

«Եթե չլինեին բարի մարդիկ, չեմ պատկերացնում, թե ինչ պետք է անեի»

Կլարա Ավետյանը 69 տարեկան է եւ ծերության օրերին վաստակած անդորրը վայելելու փոխարեն ստիպված է մտածել օրվա հացը հայթայթելու մասին եւ խնամել երեք անչափահաս, երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաների: Տարիների եւ հոգսերի ներքո կքած այս կինը ստանում է 9200 դրամ թոշակ, 19.000 դրամ օգնություն տրվում է երեխաներին: 28.200 դրամ ընդհանուր գումարով նա ստիպված է կատարել կոմունալ վճարումները եւ միաժամանակ հոգալ երեխաների սննդի ծախսերը: «Չեմ հիշում, թե վերջին անգամ երբ եմ թոռներիս համար հագուստ գնել: Եթե չլինեն բարի մարդիկ, որոնք օգնում են հագուստով, չեմ պատկերացնում, թե ինչ պետք է անեի: Անգամ հեռուստացույցը Ռուսաստան մեկնած հարեւանինն է: Ուրախանում ենք, երբ դրսում արեւոտ եղանակ է լինում եւ ստիպված չենք լինում էլեկտրական սալիկ միացնել: Սակայն դեկտեմբերին շատ ցուրտ էր, թոռներս ցրտից հիվանդացել էին», ասում է Կլարա Ավետյանը:

1993 թ. հիվանդությունից մահանում է ուկրաինուհի հարսը, իսկ որդին կնոջ մահից հետո մեկնում է Արցախ եւ մասնակցում պատերազմին: Մարտերից հետո գնում է Ուկրաինա՝ վաճառելու իր եւ կնոջ բնակարանը: «Որդուս այլեւս չտեսա: Ինձ միայն ասացին, որ նա այնտեղ սպանվել է: Նույնիսկ չկարողացա որդուս թաղմանը գնալ», արցունքն աչքերին պատմում է Կլարա Ավետյանը: Այդ ժամանակվանից ի վեր տիկին Կլարան խնամում է թոռներին եւ այժմ միայն մեկ ցանկություն ունի՝ վերջիններիս երջանիկ տեսնել, «հասցնել իրենց նպատակին»:

16-ամյա Ռոմանն իր տարիքին անհամեմատ լրջություն եւ խոհեմություն ունի, 13-ամյա Ֆելիքսն անչափ քնարական է, ցանկանում է նկարիչ դառնալ եւ հաճախում է նկարչական խմբակ: Իսկ կրտսերը՝ Պավելը 12 տարեկան է: Ասում է, որ զինվորական է դառնալու: Կլարա Ավետյանն ասում է, որ նախորդ տարի Ամանորի առթիվ որոշակի օգնություն է ցույց տվել մեծահարուստներից մեկը, սակայն 2005 թվականը դիմավորել են հարեւանների օգնությամբ: «Այս տարի միայն քաղաքապետարանն է տոնածառի տոմսեր տվել, այն էլ առանց նվերի», ասում է տիկին Կլարան:

Չնայած անասելի դժվարություններին՝ Նոր Նորքի երկրորդ զանգվածում գտնվող նրանց բնակարանում հաճախ է հնչում երեխաների զրնգուն ծիծաղը եւ տեսնելով թոռների չընկճվող դեմքերը՝ տիկին Կլարան եւս ժպտում է բարի եւ հույսով լեցուն ժպիտով:

ԱՐԵՎԻԿ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Ինտերնետ հեռախոսակապ մատուցող ընկերությունները մտադիր են փոխգործակցել «Արմենտելի» հետ

Ինտերնետ հեռախոսակապի ծառայություն մատուցող ընկերությունները ձեռնարկատիրական միություն են ստեղծել եւ օրերս հանդես կգան հայտարարությամբ: Այս մասին «Ազգին» տեղեկացրեց միության կազմկոմիտեի անդամ Մուշեղ Միլիտոնյանը:

Այս պահին աշխատում են միայն օրինական դաշտում գտնվող մոտ 50 ընկերությունները, որոնցից էլ ստեղծվել է նոր միությունը: Նրանք մտադիր են դիմել «Արմենտելին»՝ առաջարկելով բանակցություններ սկսել այդ ծառայությունն իրենց միության անունից մատուցելու վերաբերյալ:

Ըստ Միլիտոնյանի, «Արմենտելն» ինքն է ուզում մրցույթ հայտարարել այսպիսի գործունեությամբ զբաղվող ընկերությունների միջեւ: Իսկ իրենք «պարզապես ուզում են շարունակել աշխատանքը»:

Առայժմ դեռ ոչինչ հստակ չէ, բայց ինչ վերաբերում է գներին, փոխգործակցությունը հաջողելու դեպքում միությունը մտադիր չէ ծառայության գները բարձրացնել: «Ինտերնետ հեռախոսակապի 2 տեսակ կա՝ մուտքային եւ ելքային: Մուտքայինը արտասահմանից եկող զանգերն են, ելքայինը՝ Հայաստանից գնացողները: «Արմենտելի» կողմից թանկացումների հավանականությունը վերաբերում է մուտքայինին: Եթե միայն մուտքայինն իրեն մնա, ելքայինը թողնեն մեր կազմակերպություններին, գները ընդամենը 10-20 դրամի տատանումներ կունենան: Իսկ եթե «Արմենտելը» սահմանի սակագինը, մենք չենք կարող ասել՝ կաշխատե՞նք, թե ոչ»:

Կ. Գ.

«Արմենտել» գնալիս թուղթ տարեք

Եթե շուկա գնում եք պայուսակներով, ապա «Արմենտել» պետք է գնալ մաքուր թղթերով՝ հեռախոսային խոսակցությունների հաշիվները եւ վերծանումները վերցնելու համար: Ազատության 24/1 հասցեում՝ «Արմենտելի» սպասարկման բաժնում հունվարի 17-ին, ժամը 11-ի սահմանում դեռ թուղթ չկար, որ քաղաքացիները կարողանային վերցնել իրենց վերծանումները: «Արմենտելի» աշխատողներից տեղեկացանք, որ արդեն 4 օր թուղթ չունեն:

Սպասարկման բաժնում քաղաքացիները հերթ էին կանգնում երկու անգամ: Երկրորդ անգամ արդեն նրանց ձեռքին A4 չափսի սպիտակ թղթեր էին, որ ձեռք էին բերել դրսում կանգնած պահակից՝ հատը 20 դրամով: Ոմանք էլ դժգոհելով հեռանում էին: Տնօրեն Կարո Առաքելյանի տեղում չլինելու պատճառով չկարողացանք պարզել պատճառը: Իսկ սպասարկման բաժնի աշխատողները շատ բարյացակամ պատասխանում էին. «Թուղթ չունենք, վերցրեք պահակի մոտից»:

ԱՇՈՏ ՍՈՂՈՄՈՆՅԱՆ

Հոգեորսությունը շարունակվում է

1-ին էջից

Միազանգողները սկզբնական շրջանում փորձել են միջամտել, սակայն չի հաջողվել, քանի որ նշված հասցեատերը հենց ինքն է խմբի տասնապետը, որ իր կնոջն ու երեխաներին էլ է ներքաշել այդ աղանդավորական շարժման մեջ, որի յուրաքանչյուր հավաքին մասնակցում է տասնյակ մարդ (տղամարդ եւ կին), որոնց ճանաչելն այդքան էլ դժվար չէ: Նրանցից ոմանք «Նոր ալիք» հեռուստատեսային երաժշտական ծրագրի վարողներ են, իսկ ճանաչված երգիչ Գրիշա Աղախանյանին եւ դերասաններ Արմեն ու Աննա Էլբակյաններին ո՞վ չի ճանաչում... Հենց նրանք էլ հաճախակի այցելում են այդ «որջը»: Հետաքրքրական է, ինչո՞վ են զբաղվում այդտեղ: Գուցե մնացյալներին դարձի՞ բերելով:

Իսկ ովքե՞ր են այդ 50-ականները կամ, ինչպես նաեւ անվանում են իրենք իրենց, հոգեգալստականները եւ ինչպիսի՞ն է Հայ առաքելական եկեղեցու կեցվածքը նրանց նկատմամբ՝ խնդրեցի պարզաբանումներ տալ Արարատյան թեմի Արգավանդի Սուրբ Սարգիս եկեղեցու հոգեւոր հովիվ տեր Շմավոն քհն. Ղեւոնդյանից: «50-ականները 57 օրվա հոգեգալստյան եկեղեցու մի ճյուղն են, որոնք իրենց դավանաբանության մեջ շեշտը դնում են սուրբ հոգու աստվածությանն ու ամբողջ ծխակարգը կապում են վերջինիս հետ՝ լեզվախոսությամբ եւ այլն, այսինքն՝ դա հոգեգալստականներից ելնող մի աղանդ է եւ ոչ մի կապ չունի Հայ առաքելական եկեղեցու հետ, ինչպես նաեւ մնացած բոլոր աղանդները: Նշեմ, որ հայկական ոչ մի աղանդ գոյություն չունի, եւ այդ բոլոր աղանդավորական շարժումներն ու կազմակերպություններն անկախությունից հետո, խղճի եւ կրոնի ազատության օրենքի ընդունումից հետո ներխուժեցին Հայաստան ու ճյուղավորվեցին: Հաճախ նրանք ավետարանական մի դրվագ հիմք ընդունելով սկսում են սխալ մեկնաբանել Ավետարանն ու Աստվածաշունչը: Գալով 50-ականներին, նրանք մի խմբավորում են հիմնել: Վերնատանը Քրիստոսի հրաշափառ հարությանը հաջորդած 50-րդ օրը հոգեգալուստը տեղի ունեցավ, այսինքն՝ Սուրբ հոգու էջքը տեղի ունեցավ եւ որով առաքյալները ստացան տարբեր լեզուներով խոսելու շնորհ եւ Աստծո պատգամն այդ օրվանից սկսեցին քարոզել տարբեր երկրներում: Հենց այս պատգամը 50-ականները համարում են, որ միայն լեզու ստանալով է, որ Աստծո շնորհը ստանում են ու համարում, որ մնացած բոլոր եկեղեցիները չունեն սուրբ հոգի իրենց կառույցում եւ մարդկանց մեջ միայն իրենք են, որ դարձել են «ընտրյալ»: Դա շատ վնասակար ու վտանգավոր է, քանի որ մեծ հոգեբանական խաթարում է առաջացնում անդամների մեջ: Այդ լեզվախոսությունը կամ գլոսոլոգիան, ինչպես ասում են, խելագարության է բերում նրանց իրենց գոռոց-ճչոցներով եւ այլ սանձարձակություններով»:

Ռ. Ռ.

Ճշտում

«Ղարաբաղում Դաշնակցությունն անցել է ընդդիմության շարքերը» հրապարակման մեջ (12 հունվարի, «**Ազգ**») տեղ է գտել անճշտություն: Մենք գրել էինք, որ «Ստեփանակերտի քաղաքապետի ընտրություններում Դաշնակցության ներկայացուցիչ Էդուարդ Աղաբեկյանը հաղթել էր իշխանությունների պաշտպանած թեկնածուին»: Քաղաքապետը զանգահարեց եւ տեղեկացրեց, որ ինքը Դաշնակցության ներկայացուցիչ չէ, այսինքն՝ ՀՅԴ անդամ չէ: Պարզապես ընտրություններում ՀՅԴ-ն պաշտպանել է նրա թեկնածությունը:

Պրն Աղաբեկյանին անհարմարություն պատճառելու համար հայցում ենք նրա ներողամտությունը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲՅԱՆ / հեռ 529221
Լրագրողների սենյակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն / հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ 529353
Համակարգչային շարվածք «Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 375010

Մի բուռ խաչապաշտ ուդիներ

Նրանք տեղահանվել են Ադրբեջանից եւ բնակություն հաստատել Դեբեդի աջ ափին

68-ամյա Արշալույս Մովսիսյանը Ադրբեջանի Գաբալայի (նախկինում՝ Կուտկաշեն) Նիժ գյուղում թողել է իր քրոջ եւ եղբոր երեխաներին՝ 11 ընտանիք: «Սիրտս կտոր-կտոր է լինում, ուզում եմ նրանց դեմքը տեսնել», լացը կոկորդում խեղդում է նա:

Տիկին Արշալույսն ազգությամբ ուդի է, սակայն 1988-ին տեղահանվել է Ադրբեջանից, քանի որ ամուսինը հայ էր: «Ամուսինս մահացավ Դեբեդավան գալուց 3 տարի հետո: Մեր նախնիները թաղված են Ադրբեջանում», ասում է նա:

Նոյեմբերյանի շրջանի (Տավուշի մարզ) Դեբեդավան գյուղում ուդիների 3 ընտանիք է հաստատվել: Եվս 7 ուդիներ հաստատվել են Բագրատաշենում, եւ 2 կամ 3-ը՝ Հաղթանակ գյուղում: Հատուկենտ ուդիների կարելի է հանդիպել նաեւ Հայաստանի այլ բնակավայրերում եւս, նրանց մեջ, ովքեր տունտեղ թողել եւ հեռացել են Ադրբեջանի Վարդաշենի (այժմ՝ Օղուզ) եւ Կուտկաշենի շրջաններից:

Դեբեդավան գյուղում բնակվում են ուդիների 3 ընտանիքներ:

Ովքե՞ր են ուդիները: Պատմական Աղվանքի (1-9-րդ դդ.) ժողովուրդներից են եղել ուդիները: Լեզգիների ցեղակից կովկասյան այս ժողովրդի լեզուն ուդիերենն է: ԽՍՀՄ ժամանակներում ուդիները բնակվում էին 3 գյուղերում՝ Նիժում, Վարդաշենում (այստեղ գերազանցապես հայեր էին բնակվում) եւ Արեւելյան Վրաստանի Օկտեմբերի գյուղում, այս բնակավայրը հիմնել են Վարդաշենից հեռացած ուդիները 1922 թ.:

Ղարաբաղյան պատերազմն ուդիներին ցաքուցրիվ արեց ամբողջ աշխարհում, թեեւ նրանք ազգակցական որեւէ կապ չունեն ոչ թուրքախոս ադրբեջանցիների, ոչ էլ հնդեվրոպացի հայերի հետ: Պարզապես դեռ 5-րդ դարում ուդիներն ընդունել էին Հայ առաքելական եկեղեցին, իսկ ժամանակի ընթացքում իրենց հայրենի ուդիերենի հետ հավասարապես գործածել են նաեւ հայերենը, ընդունել հայկական ավանդույթները, նիստուկացը, ընդունել հայկական ազգանունների վերջին «յան»-ը: Ուդիների մեջ ամենատարածված ազգանուններն են Դալլաքյանը, Կուտանյանը, Ֆալչյանը, Գուկասյանը, Մուրադյանը: Ժամանակակից ուդիերենն ունի երկու բարբառ՝ Վարդաշենի եւ Նիժի:

«Մենք էլ հայերի նման խաչապաշտ ենք, ունեցել ենք եկեղեցիներ: Մենք Ադրբեջանում թուրքին աղջիկ չենք տվել, նրանից աղջիկ չենք առել, որովհետեւ խաչապաշտ ենք: Հայի պես սպիտակ շորերով, բաց երեսով հարս ենք բերում, նույն ձեւով տանում ենք, մահացածներին թաղում հայկական ծեսով: Բացի լեզվից, մենք հայերից այլ բաներով չենք տարբերվում», ասաց Արշալույս Մովսիսյանը:

Արզու Դարգիյանը, որը ուդի է մորական կողմից, հիշում է, որ Ադրբեջանում իրենք պաշտել են նաեւ սուրբ ծառերը: «Մեր այգում ընտրել ենք որեւէ պտղատու ծառ, պաշտել, շուրջը մատաղ արել, մոմ վառել: Մենք իրավունք չունեինք բարձրանալու սուրբ ծառը, քաղել պտուղները: Երբ բերքը թափվում էր, այն ժամանակ էինք ուտում», ասում է Արզուն:

Բագրատաշենում է հաստատվել Ռոզա Ղազարովան, ում ամուսինը՝ Ալեքսեյ Ղազարովը, եւ ուդի է եւ արդեն քանի տարի օրվա հաց է աշխատում Սադախլուի շուկայում: «Ուդիներին էլ էին քշում, ասում էին՝ դուք էլ եք հայ: Մենք փախել ենք, ամեն ինչ թողել այնտեղ: Եթե ընտանիքում ամուսիններից մեկն ու մեկը հայ էր, քշել են Ադրբեջանից», ասում է Ռոզան:

1989 թ. մարդահամարի տվյալներով, Ադրբեջանում բնակվում էին 7971 ուդիներ: Նիժում մնացել են 4500 ուդիներ, ամբողջ աշխարհում այսօր ուդիների թիվը չի գերազանցում 10 հազարը: Բնականաբար, Նիժում բնակվողներն ազգանվան «յան» վերջավորությունը փոխել են, սակայն չեն մոռացել հայերենը: Վարդաշենում մնացել են մի քանի տասնյակ ուդիներ, որոնք եւս խոսում են հայերեն, իսկ վրացական Օկտեմբերի գյուղում բնակվողները խոսում են ուդիերեն եւ վրացերեն:

Ժաննա Լալայանը հարազատներին թողել է Ադրբեջանում:

Արշալույս Մովսիսյանը թոռների հետ:

Ժաննա Լալայանը 43 տարեկան է, գաղթել է Նիժից, հաստատվել Բագրատաշենում, ամուսինը հայ է: «Ես մաքուր ուդի եմ: Իմ եղբայրը՝ Օլեգը, եւ իմ մյուս բարեկամները բնակվում են Նիժում», ասաց Ժաննան եւ համոզելու համար, որ հրաշալի գիտի մայրենին, մեկ նախադասություն ասաց ու թարգմանեց. «Զու ուդիզու: Յան տիտերյան Ազերբայջանախունն» (թարգմ.՝ «Ես ուդի եմ, փախել եմ Ադրբեջանից»):

Դեբեդավանում, Բագրատաշենում եւ Հաղթանակում հաստատված մի քանի տասնյակ ուդիները եւ Հայաստանի այլ բնակավայրերում ցրված նրանց եւս մի քանի տասնյակ հայրենակիցները միմյանց հետ կապ չեն պահպանում: Ճիշտ է, երբ, օրինակ, հարսանիքի կամ թաղման արարողություն է լինում, Նոյեմբերյանում հաստատված ուդիները անմիջապես առանձնանում են, որպեսզի, ինչպես ասում է Ժաննան, «միմյանց հետ ուդիերեն խոսելու հնարավորությունը չկորցնեն»:

Արզու Դարգիյանն ասում է, որ Ադրբեջանում մնացած իրենց բարեկամները շատ վատ են ապրում: «Մորաքրոջս աղջիկը ԱՄՆ քաղաքացի է: Անցած ամռանը գնացել էր Նիժ, նրան նեղել էին Բաքվի օդանավակայանում, քանի որ ազգանունը հայկական է»: Արզուն ասում է, որ դժվարություն չկա Վրաստան անցնելու եւ այնտեղ հանդիպելու իրենց բարեկամներին: Սակայն, Արզուի ասելով, ադրբեջանցիներն ուշադիր հետեւում են Նիժում բնակվող ուդիներին: Նա հիշեցրեց, որ մի քանի տարի առաջ Բագրատաշենում բնակվող ուդիներից մեկի բարեկամը Նիժից Վրաստանով անցել էր Հայաստան՝ հանդիպելու քրոջը: Ադրբեջանի հատուկ ծառայություններն իմացել էին այդ մասին եւ Նիժ վերադառնալուց հետո նրան եւ որդիներին նեղություններ պատճառել:

Ուդիներին համարում են պատմական թատերաբեմից հեռացված Աղվանք պետության հետնորդներ: Նրանք դասվում են աշխարհի այն ժողովուրդների շարքում, որոնց ինքնությունն ապագա տասնամյակներում վտանգված է: «Իմ եղբայրն ընտանիքով բնակվում է Ուկրաինայում, նրա երեխաներն արդեն չգիտեն ուդիերեն: Ռուսաստանում, ԱՄՆ-ում, այլ երկրներում հաստատված ուդիների նոր սերունդը չգիտի մայրենին: Մեր ազգը հետզհետե քչանում է», ասում է Ժաննա Լալայանը:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Դեբեդավան-Բագրատաշեն-Երեւան

ՏԵԽՆԱԾԻՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐ

Ամենավտանգավորը «Նաիրիտն» է

«Հայաստանում վթարներից, հրդեհներից բացի տեխնածին աղետների մեծ վտանգ են ներկայացնում քիմիական արդյունաբերության ձեռնարկությունները եւ ամոնիակի պես ուժեղ ներգործող թունավոր նյութ օգտագործող սառնարանային տնտեսությունները: Կառավարության որոշմամբ այդ ձեռնարկություններում պարտադիր մշակվում են վտանգի ռիսկերը նվազեցնող, միջոցառումների որոշակի ծրագրով նորմատիվ փաստաթղթեր ու վկայագրեր, որոնք փորձաքննություն են անցնում արտակարգ իրավիճակների վարչությունում: Այդ միջոցառումների նպատակը վտանգի ռիսկայնության նվազեցումն է: Հաշվարկվում են հնարավոր ներգործության տարածքային ծավալները, օդերեւութաբանական տարբեր գործոնների ազդեցությունը, մթնոլորտ դուրս եկած թունավոր նյութերի քանակը եւ այլն:

Հայաստանում այսօր այդպիսի 27 ձեռնարկություն կա: «Այդ ձեռնարկություններից ամենավտանգավորը պետք է համարել «Նաիրիտը», որտեղ կա եւ քլոր, եւ ամոնիակ, եւ աղաթթու», նշում է արտակարգ իրավիճակների վարչության տեխնածին աղետների կառավարման բաժնի պետ Լյուդվիգ Նազարյանը:

Առայժմ արձանագրվել են միայն քլորի, ամոնիակի արտաքին միջավայր դուրս գալու դեպքեր, որոնք, բարեբախտաբար, տեղական նշանակություն են ունեցել եւ չեն վնասել բնակչությանը:

Այս պահին մթնոլորտ թունավոր նյութեր իրապես արտանետող ձեռնարկությունը մնում է Ալավերդու լեռնամետալուրգիական կոմբինատը, հանրահայտ «Մանես-Վալեքսը»: 15 տարի առաջ խնդրի լուծումն իր վրա էր վերցրել խորհրդային կենտրոնացված կառավարությունը:

Ձեռնարկությունում մաքրման որեւէ տեխնոլոգիա ընդհանրապես չի գործում, եւ այս տարածքում մարդը ֆիզիկապես զգում է օդի մեջ թունավոր նյութերի գոյությունը: Առայժմ այս խիստ վտանգավոր իրողության դեմ «պայքարը» սահմանափակվում է օրը 3 անգամ մթնոլորտում ծծմբի օքսիդների պարունակության ուսումնասիրություններով:

Տեխնածին հնարավոր աղբյուր են նաեւ ջրամբարները, որոնք երկրաշարժերով հարուստ Հայաստանում ուժեղ ցնցումների դեպքում կարող են ցունամիի նման սրբել, տանել իրենց տարածքի բնակավայրերը:

Կ. Դ.

Պետավտոտեսչությունն ու շտապ օգնությունը կարող են հայտնվել մի տանիքի տակ

Առաջիկայում հնարավոր է, որ արտակարգ պատահարների խնդիրներին առնչվող կազմակերպությունները միանան մեկ տանիքի տակ: ՀՀ կառավարությանն առընթեր արտակարգ իրավիճակների վարչությունը դառնալու է պետական կոմիտե, որի կազմի մեջ մտնելու են նաեւ պետավտոտեսչությունն ու շտապ օգնության ծառայությունները: Նպատակը աշխատանքների կենտրոնացումն է եւ արտակարգ պատահարներին առնչվող ինֆորմացիոն տվյալների, խնդիրների կենտրոնացված լուծման ու մշակման հնարավորության ստեղծումը, ինչը դժվար է բաժան-բաժան գործելու դեպքում: Հարցն առայժմ քննարկումների փուլում է: Կ. Դ.

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Ավտոմեքենայի արտամղած գազից թունավորվել են երկու անչափահասներ

Ինչպես տեղեկացանք արտակարգ իրավիճակների վարչության տրամադրած օպերատիվ տեղեկագրից, հունվարի 14-ին ավտոմեքենայի արտամղած գազից թունավորվել եւ Գյումրու Ավստրիական հիվանդանոց են տեղափոխվել Շիրակի մարզի Ոսկեհաս գյուղի բնակիչներ, հասակակիցներ՝ 1988 թ. ծնված Հրանտ եւ Ռոմա Գասպարյանները: Ըստ բժիշկների գնահատման, տուժածների առողջական վիճակը միջին ծանրության է:

Մայրը դուռը մեխել էր երեխաների վրա, որոնց հրդեհից փրկել չհաջողվեց

Հունվարի 14-ին, ժամը 20:30-ի սահմաններում հրդեհ է բռնկվել Ստեփանավան քաղաքի Սբ. Նշան փողոցի 58 տանը: Այրվել է 15 քմ հյուրասենյակը: Դեպքի վայր են մեկնել մեկ հրշեջ մեքենա եւ «Լոռի» հասարակական փրկարարական ջոկատը: Պարզվել է, որ Ստեփանավանի բնակիչ Հ. Միրոյանի թիվ 58 տանը բնակվող անապաստան Սվետլանա Տիվումկովան մեխել է մուտքի դուռը, ինչի հետեւանքով հրդեհի ժամանակ չեն կարողացել փրկել նրա երեխաներին՝ 2000 թ. ծնված Ռուսլան եւ 2001 թ. ծնված Սվետլանա Տիվումկովներին: Հրդեհը մարվել է 21:50-ի սահմաններում:

Շմոլ գազից 6 մարդ թունավորվել ու տեղափոխվել է հիվանդանոց

Հունվարի 15-ին շմոլ գազից թունավորումով հիվանդանոց են տեղափոխվել Գյումրու բնակիչներ՝ 1990 թ. ծնված Աննա եւ 1989 թ. ծնված Մարիամ Հակոբյանները, նրանց Երեւանից հյուր եկած 1970 թ. ծնված Արմեն եւ 1973 թ. ծնված Գայանե Ամիրջանյանները, 1948 թ. ծնված Մարուսյա Ստեփանյանը, 1959 թ. ծնված Մարգո Հարությունյանը: Ներկայումս, բժիշկների գնահատմամբ, տուժածների վիճակը միջին ծանրության է:

Ամառանոցային գողերը բռնվեցին

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության բաժնի օպերատիվ տեղեկագրից, հունվարի 14-ին ոստիկանության Կոտայքի բաժնի աշխատակիցները գողություններ կատարելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1987 թ. ծնված Արսեն Ա.-ին եւ 1987 թ. ծնված Գեւորգ Ա.-ին: Պարզվել է, որ վերջիններս 2004 թ. հոկտեմբերից մինչեւ 2005 թ. հունվարի 15-ը Ջրվեժ գյուղում գտնվող Ռուդիկ Հ.-ին, Վաղինակ Ա.-ին, Կարեն Ս.-ին պատկանող ամառանոցներից գողություն են կատարել: Գողոնը մասամբ առգրավված է, Արսեն Ա.-ն եւ Գեւորգ Ա.-ն ձերբակալված են, կատարվում է նախաքննություն:

Փախուստի դիմած ցմահ դատապարտվածները կրկին հայտնվեցին բանտում

ՀՀ ոստիկանության օպերատիվ ստորաբաժանումների եւ ՀՀ ԱԱԾ-ի համատեղ իրականացրած լայնածավալ միջոցառումների արդյունքում հունվարի 15-ին Երեւան քաղաքում հայտնաբերվել եւ ձերբակալվել է ցմահ ազատազրկման դատապարտված Սողոմոն Քոչարյանը, որը 2004 թ. դեկտեմբերի 9-ի լույս 10-ի գիշերը փախուստ էր կատարել ՀՀ ԱՆ Գորիսի քրեակատարողական հիմնարկից եւ գտնվում էր հետախուզման մեջ:

Սողոմոն Քոչարյանի հետ փախուստի դիմած, ցմահ ազատազրկման դատապարտված Մհեր Ենգոյանն արդեն հայտնաբերվել էր: Սողոմոն Քոչարյանը եւ Մհեր Ենգոյանը տեղափոխվել են ՀՀ ԱՆ Նուբարաշենի քրեակատարողական հիմնարկ:

Մ. Մ.

Դատական

ԼՂՀ առաջին ատյանի դատարանի նախագահ Սեյրան Ամիրյանի ներկայացրած տվյալներով, 2004 թ. դատարանի վարույթ է ընդունվել 305 քրեական գործ (2003 թ. եղել է 320-ը), որից քննվել եւ ավարտվել է 281-ը (2003 թ.՝ 293-ը): Ընդ որում՝ 252-ով կայացվել են դատավճիռներ, 9 գործով անմեղսունակ ճանաչված անձանց նկատմամբ որոշումներով նշանակվել են բժշկական բնույթի հարկադրական միջոցներ, 15-ով վարույթը կարճվել է, եւ դադարեցվել է քրեական հետապնդումը, 2 գործ վերադարձվել է դատախազություն՝ լրացուցիչ նախաքննություն կատարելու համար, իսկ 3 գործ ուղարկվել է ըստ ընդդատության:

Քննված գործերով ԼՂՀ գերագույն դատարանին վերաքննության կարգով բողոքարկվել է 36 գործ, որոնցից 15-ը փոխվել է, ընդ որում՝ փոխվել են 1-ին ատյանի դատարանի նշանակած պատիժները խիստ լինելու պատճառաբանությամբ, եւ ազատազրկման ձեւով պատիժները մեղմացվել են՝ դարձվելով պայմանական, կամ նշանակվել է այլ պատիժ, իսկ մեկ դատապարտյալի նկատմամբ փոխվել է՝ արարքի ոչ ճիշտ իրավաբանական որակման պատճառով, 2 որոշում՝ գործը լրացուցիչ նախաքննություն վերադարձնելու մասին, բեկանվել է եւ ուղարկվել նոր դատաքննության:

2004 թ. դատարանը քննել է նաեւ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ 121 գործ 135 հոգու նկատմամբ (2003 թ. եղել է 144 գործ՝ 167 անձանց նկատմամբ), որոնցից 30 հոգի ենթարկվել է վարչական կալանքի, 101 հոգի տուգանվել է, եւ հօգուտ պետության նրանցից որոշվել է բռնագանձել 169800 դրամ, որից գանձվել է 164000 դրամը, երկու հոգի նախազգուշացվել են, իսկ 2-ը՝ ենթարկվել ուղղիչ աշխատանքների:

Նշված ժամանակաշրջանում դատարան մուտք են գործել նաեւ պատժի կատարման իրականացնող մարմինների եւ այլ կարգի 51 միջնորդություն, որոնք բոլորն էլ քննարկվել եւ ընդունվել են համապատասխան որոշումներ, ընդ որում՝ 13-ով միջնորդությունը մերժվել է, 38-ով՝ բավարարվել:

Բացի վերը նշվածից, 2003 թ. օգոստոսի 1-ից ԼՂՀ նոր քրեական օրենսգիրքը ուժի մեջ մտնելու կապակցությամբ ԼՂՀ 1-ին ատյանի դատարանը շարունակել է դատապարտյալներից եւ քրեակատարողական հիմնարկներից ստանալ դիմումներ ու միջնորդություններ դատավճիռները վերանայելու եւ դրանք նոր քրեական օրենսգրքին համապատասխանեցնելու համար:

2004 թ. ընթացքում ստացվել է այդ կարգի 34 միջնորդություն, որոնք բոլորն էլ քննարկվել են, որից 28 դատավճիռ համապատասխանեցվել եւ թողնվել է անփոփոխ, իսկ 6-ը փոփոխվել է:

Անդրադառնալով քաղաքացիական գործերով վարույթներին՝ Ս. Ամիրյանը նշեց, որ դրանք, ընդհանուր առմամբ, ավելացել են: Այսպես, անցած ժամանակաշրջանում վարույթ է ընդունվել 1538 քաղաքացիական գործ (2003 թ.՝ 1457), որոնցից 1429-ը քննվել եւ ավարտվել է (2003 թ.՝ 1342), ընդ որում՝ 1380 գործերով կայացվել են վճիռներ, իսկ 45-ը թողնվել է առանց քննության՝ հայցվորների չներկայանալու եւ այլ պատճառներով:

Ավարտված գործերով անմիջապես անդրրագրերով պետության

ԼՂՀ առաջին ատյանի դատարանում

Դատավճիռներ կայացված 252 գործով դատապարտվել են 369 անձինք (2003 թ. դատապարտվել էր 320 հոգի), որից՝ 40 անչափահասներ (2003 թ.՝ 19): Դատապարտվածներից 92 հոգի ենթարկվել է ազատազրկման, 47 հոգի՝ տուգանքի, 169 հոգի դատապարտվել է պայմանական ազատազրկման, 55 հոգի ուղղիչ աշխատանքների՝ աշխատավարձի որոշակի տոկոսի բռնագանձմամբ հօգուտ պետության, իսկ 6 հոգի ենթարկվել է պատժի այլ միջոցների: Քրեական գործով պետության օգտին բռնագանձված տուգանքի չափը կազմել է 4 մլն 909 հազար դրամ (2003 թ.՝ 3,175 հազար դրամ):

Քրեական գործերի վերլուծությունը, ըստ Ս. Ամիրյանի, ցույց է տալիս, որ չնայած 15 գործով նվազել է վարույթ ընդունած գործերի քանակը, սակայն դատապարտված անձանց թիվն աճել է 49-ով: Այնուհետեւ, պակասել է ծանր եւ առանձնապես ծանր հանցագործություններով քրեական գործերի քանակը. հատկապես՝ սպանություն, բռնաբարություն, ավազակային հարձակում եւ այլն, որը վկայում է հանրապետությունում քրեածին իրավիճակի կայունության մասին:

օգտին բռնագանձվել է 4 մլն 243 հազար 68 դրամ պետական տուրք:

Քննված եւ վճիռ կայացված 1380 գործից 1074-ով հայցը բավարարվել է:

Նշված քանակով քաղաքացիական գործերով ԼՂՀ գերագույն դատարան բերվել են 109 վերաքննիչ եւ 2 վճռաբեկ բողոքներ: Վերաքննիչ բողոքների հիման վրա 26 գործերով վճիռները փոխվել եւ այլ վճիռներ են կայացվել, իսկ վճռաբեկ բողոքներով վճիռները չեն փոխվել:

Առաջին ատյանի դատարանի նախագահը **«Ազգի»** թղթակցի հետ ունեցած զրույցում նաեւ անդրադարձավ իրենց աշխատանքում տեղ գտած թերություններին ու բացթողումներին: Մասնավորապես, դեռեւս ձգձգվում են հատկապես քաղաքացիական գործերի քննության դատավարական ժամկետները: Երկամսյա ժամկետների խախտումներ են թույլ տվել գրեթե բոլոր դատավորները:

Ձնայած երկրում իրականացվող դատաիրավական բարեփոխումներին, դեռեւս ոչ բոլոր դատավորներն են, որ դատական նիստերը վարում են դատավարության օրենսգրքերի պահանջներին համապատասխան: Ոմանք թույլ են տալիս գործերով կայացված դատավճիռները, վճիռները եւ որոշումները կողմերին ուղարկելու ժամկետների խախտումներ՝ առաջացնելով օրինավոր բողոքներ ու դժգոհություններ: 2004 թ. ԼՂՀ արդարադատության նախարարության, գերագույն եւ առաջին ատյանի դատարանների համատեղ ստեղծած հանձնաժողովը ստուգել եւ ընդհանրացրել է 2003 թ. քննված քրեական եւ քաղաքացիական գործերի դատական պրակտիկան, որի արդյունքում երեւան են հանվել մի շարք թերություններ եւ բացթողումներ, նյութական եւ դատավարական նորմերի խախտումներ, հատկապես՝ դատական նիստերի վարման, դատավճիռները, վճիռները եւ որոշումները կողմերին ուղարկելու, դատական նիստերին պատասխանողներին պատշաճ ձեւով ծանուցելու, պետական տուրքի բռնագանձման բնագավառներում եւ այլն:

Որոշ չափով դժգոհություններ կան նաեւ առանձին դատավորներից՝ քաղաքացիների հետ վերաբերմունքի, նրանց ընդունելության եւ այլ հարցերով:

Վերոհիշյալ թերությունների ու բացթողումների օբյեկտիվ պատճառներից մեկն էլ, ըստ Ս. Ամիրյանի, այն է, որ դատաիրավական բարեփոխումներից հետո դատավորների համար դեռեւս չեն ստեղծվել նորմալ աշխատանքային պայմաններ, ցածր է համակարգի տեխնիկական հագեցվածությունը:

Այդուհանդերձ, նշեց Ս. Ամիրյանը, ԼՂՀ 1-ին ատյանի դատարանը ձգտում է բարձրացնել աշխատանքի արդյունավետությունը, վերացնել տեղ գտած թերություններն ու բացթողումները եւ արդարադատության իրականացումը ԼՂՀ-ում հասցնել ժամանակակից պահանջներին՝ դարձնելով արդարացի, թափանցիկ եւ անկախ:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Լինենք արդարադատ

Արձագանք ակադեմիկոս Վ. Խոջաբեկյանի «ԲՈՀ-ին պետք է սատարել» հոդվածին: Տե՛ս «Հայաստանի Հանրապետություն» 11.10.04 թ. էջ 3:

Վերջերս հանրապետության մամուլում անիմաստ, անհիմն բանավեճի կոչեր են տպագրվում: Պահանջում են դադարեցնել ԲՈՀ-ի գործունեությունը:

Հարց է ծագում. պե՞տք է արդյոք պետական կառույց ունեցող երկրում ունենալ Բարձրագույն որակավորման հանձնաժողով, թե՞ գիտական աստիճանաշնորհությունը բարդույթ պաշտպանելուց հետո գործընթացն ավարտենք շնորհ խրախուսանքով: Արդյոք հանրապետության գիտնականների համաստեղությունը պատրա՞ստ է ծավալուն բանավեճի, երբ խոսքը վերաբերում է աստիճանաշնորհության պաշտպանությանը, թե՞ երբեմն մտածում ենք՝ եթե աստիճանաշնորհությունը դրված է արդեն պաշտպանության, ուրեմն հարկավոր է տալ բարձր գնահատական, հավատալով նախ աստիճանաշնորհի գիտական ղեկավարին, հետո նրանց միացյալ աշխատանքին: Իսկ թե ինչ է բովանդակում այդ աշխատանքը, ցավոք, դառնում է երկրորդական:

Ցավոք, մեր հանրապետության պայմաններում, երբ ծանոթությունը, բարեկամությունը, երբեմն նաեւ կեղծ միջամտությունը մեծ դեր են խաղում այս ոլորտում, իրողությունն ինքնին թելադրում է հետեւությունը՝ անհապաղ, թվածնի պես անհրաժեշտ է ունենալ բարձր որակավորման անաչառ կառույց: Այլ խնդիր է, որ այդ կառույցը հարկավոր է քննադատել, երբ հաստատվում են բաղխս բոմ իմաստով անորակ աշխատանքներ: ԲՈՀ-ը իր կադրային համալրմամբ պետք է օգտագործի հանրաճանաչ գիտնականներին, որոնք աշխատում են ինչպես մեր հանրապետությունում, այնպես էլ սփյուռքում: Ինչ վերաբերում է ԲՈՀ-ի ղեկավարին, երիտասարդ պրոֆեսոր Ա. Հ. Թոչոնյանին, որին ճանաչում եմ երկար տարիներ, օժտված է սկզբունքայնությամբ, ունի գիտնականին հատուկ կեցվածք եւ աշխատանքային մեծ փորձ: Եթե անտեղյակները չխառնվեն նրա գործունեությանը, հուսով պիտի մնանք, որ այս ոլորտում մեր գործերը լավ կընթանան: Պիտի գիտակցենք, որ նաեւ ԲՈՀ-ի գործունեությունից է կախված մեր գիտության առաջընթացը:

Համամիտ ենք ակադեմիկոս Վ. Խոջաբեկյանի հետ, որ «ԲՈՀ-ին պետք է սատարել»:

ԾՈՎԱՐ ԱՎԱԳՅԱՆ
Համահայկական կենսաֆիզիկայի ասոցիացիայի նախագահ

Դատավոր Ս. Խառատյանն ինչո՞ւ է ուզում անօթեւան թողնել միայնակ կնոջը

Խանում Սարգսյանը 2002 թ.-ի հոկտեմբերից Գեղարքունիքի մարզի Ակունք գյուղի տան սեփականատերն է, սակայն շարունակում է վարձով բնակվել Երեւանի ծայրամասերից մեկում, քանի որ իր սեփական տունը միայն փաստաթղթերով է իրենը: Նրա տանը բնակվում է նույն գյուղի բնակիչ Սոս Մելքոնյանը եւ հրաժարվում է ազատել՝ պատճառաբանելով, որ ինքն այն գնել է: Ս. Մելքոնյանն ամեն ինչ անում է դատարանների վճիռներն ի նպաստ իրեն փոխելու համար, մանավանդ որ աջակիցներ գտել է դատավորների մեջ:

Խ. Սարգսյանը տան սեփականատեր է դարձել ԴԱՀԿ որոշմամբ: Դատարանի վճռով Գեղարքունիքի մարզի Ակունք գյուղի բնակիչ Կամո Սիրեկանյանից հօգուտ Խ. Սարգսյանի բռնագանձվել է 2700 ԱՄՆ դոլար, որի դիմաց ԴԱՀԿ-ն արգելանք է դրել Կ. Սիրեկանյանի տան եւ 0,20 հա տնամերձ հողամասի վրա: Գույքի անուղղին ոչ ոք չի մասնակցել: 2001 թ.-ի փետրվարի 2-ին Խ. Սարգսյանը դիմում է ներկայացրել ԴԱՀԿ եւ հետ վերցրել կատարողական թերթը, քանի որ Կ. Սիրեկանյանը խոստացել է կատարողական թերթը հետ վերցնելու դեպքում պարտքը վճարել: Սակայն շուտով համոզվելով, որ Սիրեկանյանը ստում է՝ կրկին դիմել է ԴԱՀԿ՝ վարույթը վերսկսելու խնդրանքով: Փետրվարի 28-ին կատարողական վարույթը վերսկսվել է, իսկ 12.03.01 թ.-ին կրկին արգելանք է դրվել վիճելի գույքի վրա: Այնուհետեւ ԴԱՀԿ ծառայությունը որոշում է կայացրել տունը Խ. Սարգսյանին հանձնելու եւ կատարողական վարույթը ավարտելու մասին: 2002 թ. հոկտեմբերի 17-ին տունը սեփականության իրավունքով գրանցվել է Խ. Սարգսյանի անվամբ:

Սակայն դա չի խանգարել, որ Կամո Սիրեկանյանը տունն ու հողամասը մեկ անգամ էլ վաճառի համագյուղացի Սոս Մելքոնյանին ու մեկնի Ռուսաստան: Վերջիններիս միջեւ առուվաճառքի պայմանագիրը վավերացվել է Վարդենիսի նոտարական գրասենյակում, սակայն կադաստրը, տեղեկացված լինելով գույքի արգելանքի տակ գտնվելու մասին, գործարքը չի գրանցել: Սոս Մելքոնյանը դրանով մտահոգվելու փոխարեն բնակություն է հաստատել Խ. Սարգսյանի սեփական տանը՝ մինչեւ տանտերը կպահանջեր ազատել, որն էլ սկիզբ է դրել անվերջանալի դատաքննություններին: Դատարանը որքան շատ է քննել վեճը, այնքան ավելի է համոզվել, որ Կ. Սիրեկանյանը պարտքը վճարելուց խուսափելու նպատակով, արգելանքի տակ գտնվելու պայմաններում է տունը վաճառել ուրիշի: Դատարանն անվավեր է ճանաչել Ս. Մելքոնյանի ու Կ. Սիրեկանյանի առուվաճառքի պայմանագիրը եւ պարտավորեցրել մյուսին վերադարձնել վերցրած գումարն ու Ս. Մելքոնյանի ընտանիքին վտարել Խ. Սարգսյանի տնից:

Սակայն 2003 թ.-ի սեպտեմբերին Ս. Մելքոնյանի ներկայացուցիչը նոր երեւան եկած հանգամանքով բողոք է ներկայացրել, որի հիման վրա քաղ. եւ տնտ. գործերի պալատը բեկանել է ի նպաստ Խ. Սարգսյանի կայացված վճիռները: Պալատը համոզմունք է հայտնել, որ ԴԱՀԿ ծառայության Գեղարքունիքի մարզային ստորաբաժանման 21.03.01 թ.-ի տունն արգելանքի տակ գտնվելու մասին որոշումը նոտարական գրասենյակին հանձնվել է 30.03.01 թ.-ին: «Հետեւաբար, Կամո Սիրեկանյանի եւ Ս. Մելքոնյանի միջեւ 2001 թ. մարտի 29-ին, երբ կնքվել է տան առուվաճառքի գործարքը, գույքն արգելանքի տակ չի գտնվել»:

Բեկանելուց հետո վերաքննիչ դատարանը մեկ վարույթում է միացրել Խ. Սարգսյանի պահանջը՝ անվավեր ճանաչել նրանց առուվաճառքի գործարքը եւ վտարել Ս. Մելքոնյանին իր սեփական տնից, ու Ս. Մելքոնյանի հայցը: Վերջինս ի վերջո մտաբերել էր նախկին սեփականատիրոջը՝ Կ. Սիրեկանյանին եւ որոշել նրանից պատասխան պահանջել «իրեն մոլորեցնելու» համար: Դատաքննության ընթացքում Կամո Սիրեկանյանը մահացել է, որի հետեւանքով էլ 2003 թ.-ի դեկտեմբերի 19-ին վերաքննիչ դատարանը որոշում է կայացրել գործի վարույթը կասեցնելու մասին: Կասեցման 6-ամսյա ժամանակամիջոցում ոչ ոք չտանձնեց մահացածի իրավահաջորդությունը, իսկ դատարանը հրաժարվեց գործը կասեցումից հանել եւ քննել: Պարզվեց, որ դա հօգուտ Ս. Մելքոնյանի ծրագրված սցենար էր, քանի որ Խ. Սարգսյանի բազմաթիվ դիմումներին ու բողոքներին գործով նախագահող դատավոր Ս. Անտոնյանը մեկ պատասխան էր տալիս. «Քաղ. գործի դատաքննությունը կվերսկսվի իրավահաջորդության հարցի լուծման վերաբերյալ համապատասխան ապացույցներ ներկայացնելուց հետո»:

Սակայն մեր այս «սուբյեկտիվ» եզրահանգումներին ճշմարտության տեսք չտալու համար որոշեցինք դատավոր Ս. Անտոնյանին չմեղադրել այն բանում, որ շահագրգռված է անօթեւան թողնելու միայնակ կնոջն իր անչափահաս երեխայի հետ: Այդ իսկ պատճառով նոր հայցադիմում ներկայացրինք առաջին ատյանի դատարան՝ ուրիշի ապօրինի տիրապետումից գույքը հետ պահանջելու մասին, քանի որ Կամո Սիրեկանյանի եւ Սոս Մելքոնյանի միջեւ կնքված տան առուվաճառքի պայմանագիրն անվավեր է կնքելու պահից, որովհետեւ այդ պայմանագրից բխող իրավունքները պետական գրանցում չեն ստացել: Գեղարքունիքի մարզի առաջին ատյանի դատարանը բավարարեց Խանում Սարգսյանի հայցը, չնայած քաղ. գործերով վերաքննիչ դատարանի դատավոր Աստղիկ Խառատյանը գրություն էր ուղարկել Գեղարքունիքի մարզի առաջին ատյանի դատարան, թե վերաքննիչ դատարանում նույն կողմերի միջեւ նույն հայցի քննությունը կասեցված է:

Խ. Սարգսյանը մեկ տարի առաջ բացարկ էր հայտնել տիկին Խառատյանին այն բանի համար, որ նա Ս. Մելքոնյանի ու Կ. Սիրեկանյանի դեռեւս չսկսված վեճի համար հայցի ապահովման միջոց էր կիրառել՝ արգելանք դնելով իր սեփական տան վրա: Նրա բացարկն ընդունվել էր, սակայն, որքան էլ զարմանալի է, Ա. Խառատյանը մնացել էր գործը քննող դատավորների կազմում: Խ. Սարգսյանը 2003 թ.-ին ՀՀ գլխավոր դատախազությանը տեղեկացրել է, որ Ա. Խառատյանը 150 դոլար կաշառք է վերցրել Սոս Մելքոնյանից: «Նյութերի նախապատրաստման ընթացքում Ակունք գյուղի բնակիչներ Գալյա Սիմոնյանը եւ նրա ամուսին Սամվել Ալեքսանյանը բացատրություն են տվել, որ իբրեւ, Ս. Մելքոնյանը հայտարարել է 150 դոլար տալու մասին, իսկ Ս. Մելքոնյանը եւ երկու ուրիշներ ասել են, որ «իբրեւ, վեճի ժամանակ հայտարարել է 150 ԱՄՆ դոլար գումար ծախսելու մասին, բայց ոչ թե դատավորին տալու», ասվում է քրեական գործի հարուցումը մերժելու որոշման մեջ:

Մենք, իհարկե, դատախազության որոշումը կասկածի ենթարկելու մտադրություն չունենք, սակայն ինչ շահագրգռություն ուներ բացարկված դատավորը նման գրություն ուղարկելուց, երբ նա գործով նախագահող դատավորը չէր, երբ քաղաքացին նրան մեղադրել էր կաշառք վերցնելու մեջ: Միգուցե գգուշացնելու համար, որ թույլ չի տա Խ. Սարգսյանին մուտք գործել իր սեփական տունը, քանի որ նոր գործով բերված վերաքննիչ բողոքը դարձյալ քննելու պատասխանատվություն է հայտնել ինքը՝ Աստղիկ Խառատյանը:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
www.hetq.am

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Հայ ժողովրդի «քրդացած» ու «թրքացած» զավակները

Մինչեւ վերջերս Թուրքիայում տաբու էր գրելը քեմալիզմի տարիներին բռնի թրքացած ու քրդացած հայերի մասին, որոնք այսօր, ինչպես Արեւմտյան Եվրոպայի իրենց բնակության երկրներում, այնպես էլ Արեւմտյան Հայաստանում ու Կիլիկիայում ինքնաճանաչման զարթոնք են ապրում: Համշենահայերից հետո, մասնավորաբար Սասունի, Մուշի, Տարոնի «իսլամացած», «թրքացած» ու «քրդացած» հայերի հետ արդեն կարելի է զրուցել իրենց անցյալի ու ներկայի մասին, երբ թոթափելով իրենց «դիմակ» անուն-ազգանունները, փորձում են վերադառնալ հայության գիրկը, Թուրքիայի զանազան փոքրամասնությունների հետ պայքար ծավալել իրենց իրավունքների պաշտպանման համար, հիշել ցեղասպանության ենթարկված իրենց պապերին:

Այսօր հայության գիրկը վերադարձող այդ վերապրողներին կարելի է հանդիպել ինչպես Գերմանիայում, այնպես էլ Հայաստանում, մանավանդ Իրաքում եւ Թուրքիայի սահմանամերձ շրջաններում տեղի ունեցած ռազմաքաղաքական իրադարձություններից հետո: Ոմանք, որպես «քրդացածներ», պայքարել են PKK-ի (Քրդական բանվորական կուսակցություն) շարքերում եւ Օջալանի ձերբակալությունից հետո, հիասթափվելով եւ արդեն իմանալով, որ իրենք հայեր են, որոշել են վերադառնալ մայր հայրենիք կամ մեկնել Գերմանիա, որտեղ քաղաքական եւ ազգային աշխատանքի լայն դաշտ կա Թուրքիայից արտագաղթած փոքրամասնությունների առկայության պատճառով՝ Ֆրանկֆուրտում, Վիսբադենում, Շտուտգարտում, Մայնցում եւ այլուր:

- Ծնվել եմ Տարոնի Կարմիր խաչ (Կզըլ Աղաչ) գյուղում: Մենք Մեծ եղեռնից վերապրել ենք, որովհետեւ առերես մահմեդականությունն ենք ընդունել, մանավանդ որ քրդախոսու ենք: Հայրս ու եղբայրներս թուրքական ֆաշիզմի դեմ պայքարելու համար դարձել են PKK-ի մարտիկներ, բանտարկվել ու տառապել են բազմիցս: Այստեղ՝ Գերմանիայում երկար ժամանակ աշխատում ու սովորում եմ, լայն կապեր եմ պահպանում հայկական համայնքի եւ առաջադիմական շարժումների հետ: Իսկ Արեւմտյան Հայաստանում, մանավանդ հայկական ու բռնի թրքացած-քրդացած Վարդո ավանում, ուր 60-ական թթ.-ին երկրաշարժ է եղել, ապրում են մեր հարազատները, որոնք բազմաթիվ արհավիրքների միջով անցել ու անցնում են,- պատմում է այսօր վերստին հայացած Սիմոն Կոստանյանը (Սարդես Կոսդում):

Կիլիկիայի Ադիամանի շրջակա գյուղերից մեկում ծնված Ռազմիկ Հակոբյանն էլ (Նուրեդդին Յագուբ) երկար տարիներ պայքարել է PKK-ի շարքերում, ձերբակալվել ու բանտարկվել է Անկարայի սարսափազդու բանտերում: Գրող ու կինոռեժիսոր է, այժմ փորձում է նկարահանել իր ինքնությունը կորցրած արեւմտահայ պանդուխտի կյանքը արտասահմանում:

«Ծնողներս թաքցնում էին մեր ինքնությունը, մանավանդ որ հայ կոչվելը Ադիամանի շրջակայքում աններելի անարգանք ու հանցանք էր... Չնայած դրան, թրքացած-քրդացած հայերից շատերը «գյավուր» էին կոչվում: Ֆիլմը, որը փորձում եմ նկարահանել, հայ տառապյալ վտարանդու մասին է, նաեւ արեւմտահայ վերապրողների ոդիսականն է: Այն իրականացնելու եմ Հայաստանում անհրաժեշտ աջակցություն գտնելու դեպքում, Արեւմտյան Եվրոպայի մեր գաղափարակից եղբայրների օժանդակությամբ», հայտնում է բազմաչարչար Ռազմիկը:

Այսօր հազարների է հասնում մանավանդ Սասունի ու Մուշի երբեմնի կորուսյալ, այժմ իրենց արմատներին վերադարձող հայերի թիվը:

«Այսօր Մուշում շուրջ 1000 հայեր են ապրում: Քրդական հարցերի պատճառով թուրքական կառավարությունը մեզ ժամանակավորապես հանգիստ է թողել: Ժամանակին հայերին կոտորած քրդերի զավակներն անընդհատ մեղա են գալիս ու ներողություն խնդրում իրենց հայրերի ոճիրների համար», ասում է մշեցի Արմենը, որը հաճախ է լինում Հայաստանում, իր ազգակիցների մոտ:

ՀԱՄՈ ՄՈՍԿՈՖՅԱՆ
Վիսբադեն-Մայնց

ԿՈՆԵԿՏԻԿՈՒՏ-ԱՄՆ

9-ամյա Վահեն կանգուն է պահում հայոց եկեղեցին

Ամերիկայի որոշ նահանգներում հայկական համայնքների նոսրացման հետեւանքով (մեծահասակների մահեր, զավակների կամ թոռների տեղաշարժեր դեպի այլ նահանգներ) տեղի հայկական կառույցները (եկեղեցի, վարժարան) պահպանելու խնդիր է առաջանում: Բայց ոչ Կոնեկտիկուտի Նյու Բրիթն քաղաքի համար, գրում է Ռոն Սթակոնն այդ քաղաքի թերթերից մեկի՝ «Հարթֆորդ կուրանտի» էջերում: Հոդվածից, որը արտատպել է «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը դեկտեմբերի 11-ի համարում, տեղեկանում ենք, որ Վահե Հովհաննիսյան անունով մի հրաշք պատանի, որն այս տարվա մարտին դեռ նոր դառնալու է 10 տարեկան, ներկայանալով տեղի Սբ. Ստեփանոս հայ առաքելական եկեղեցի, ցանկություն է հայտնել դառնալ այդ եկեղեցու երգեհոնահարը, փոխարինելով Շիրլի Գեւորգյանին, որը երկար տարիների նվիրական աշխատանքից հետո թոշակի էր անցնում: «Մենք մտածում էինք, որ կանցնենք խտասալիկների վրա ձայնագրված երաժշտություն ունկնդրելուն, երբ հանկարծ հայտնվեց Վահեն: Նա Աստծո պարգեւն էր», ասում է եկեղեցու հոգեւոր հովիվ հայր Գրիգոր Քեշիշյանը:

Վահեն փաստորեն փրկում է Կոնեկտիկուտի հայկական եկեղեցին, նոր հավաս ու հույս ներշնչելով, որ նոր սերունդը չի կորցնի իր կապը Հայաստանյայց եկեղեցու հետ:

Ամաչկոտ, բայց տաղանդավոր Վահեն եւ քույրը՝ Անին, զավակներն են Հայաստանից ութ տարի առաջ ԱՄՆ մեկնած Տիգրան եւ Սոֆի Հովհաննիսյանների: Տղան երաժշտական կրթություն չի ստացել: Սովորում է Գրիսուոլդ դպրոցի 4-րդ դասարանում եւ միաժամանակ շաբաթական երկու անգամ երաժշտության մասնավոր դասեր է պարապում տանը: Ամեն օր դասերից հետո եկեղեցում գործնական պարապմունքներ է անցկացնում, իսկ կիրակի օրերին ընկերակցում երգչախմբին ամբողջ պատարագի ընթացքում: Հավատացյալներն իրենց նստարաններից հազիվ են տեսնում նրան՝ հսկայական երգեհոնի հետեւում: Նա սկաուտ է, ֆուտբոլ եւ բասկետբոլ է խաղում եւ հետեւում լողամարզի: Սիրում է լսել Վերդի, Շտրաուս եւ Բեթհովեն: Սուրբ պատարագի նրա ամենասիրած հատվածը «Ամեն հայր սուրբն» է: Նաեւ նրա շնորհիվ շարունակում է կանգուն մնալ Սուրբ Ստեփանոս եկեղեցին:

Հ. Օ.

ԹԱՅԼԱՆԴ

Բանգկոկում մետրոյի խոշոր վթարի պատճառը «մարդկային գործոնն» է

Երեկ առավոտյան Թաիլանդի մայրաքաղաք Բանգկոկում տեղի է ունեցել մետրոյի երկու գնացքների ուժգին բախում, որի հետեւանքով տուժել է շուրջ 200 մարդ: Թաիլանդի տրանսպորտի նախարար Սուրիա Ջունգրունգռուանգկիտի խոսքերով, վթարի պատճառը եղել է «մարդկային գործոնը»: Ավելի վաղ հրապարակվել էր այն վարկածը, ըստ որի բախման պատճառը համակարգչի խափանումն է:

Նախարարը ԶԼՄ-ներին ասել է, որ կայարաններից մեկի եւ հավաքակայանի միջեւ ընկած թեք ուղեմասում դատարկ շարժակազմի մեքենավարը սխալմամբ բաց է թողել արգելակները: Դրա հետեւանքով գնացքը հետ շարժվելով մտել է հիմնական ուղի եւ բախվել մեկնելու պատրաստ շարժակազմին, որտեղ մոտ 700 ուղեւոր կար:

Վթարի պատճառով մետրոն չի գործի մեկ շաբաթ: Ոստիկանությունը շարունակում է գործի ամբողջական քննությունը: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի տվյալներով, տուժածներն ստացել են զանազան վնասվածքներ: Տասը մարդ հիվանդանոց է տարվել գլխի ծանր վնասվածքով եւ այլ կոտրվածքներով:

Պեկինում մահացել է ՉԿԿ նախկին առաջնորդ Չժաո Ցզիյանը

Պեկինի հիվանդանոցներից մեկում երեկ 85 տարեկանում մահացել է ՉԿԿ նախկին ղեկավար Չժաո Ցզիյանը: Նրա մահվան լուրը նախ հրապարակել են մերձավորները, ապա պաշտոնական կարճ հաղորդագրություն է տարածել Սինհուա պետական գործակալությունը: «Վերջապես նա ազատ է», հայտարարել է հանգուցյալի դուստրը:

Անցյալ շաբաթավերջին հաղորդվել էր, որ մի շարք ինսուլտներից հետո Չժաո Ցզիյանը հայտնվել է խոր կոմայի մեջ:

Չինաստանում նրա քաղաքական կերպարը միանշանակ չէ: BBC-ն նշում է, որ 1989 թ. նրան ՉԿԿ գլխավոր քարտուղարի պաշտոնից ազատեցին Տյանանմեն հրապարակի ուսանողական ցույցերի ղեկավարների հանդեպ ցուցաբերած համակրանքի համար: Այն ժամանակ նրան ամբաստանեցին կուսակցությունը պառակտելու փորձերի մեջ:

Թեեւ վերջին 15 տարիները Չժաոն անցկացրել է տնային կալանքի պայմաններում, իշխանությունները վախենում են, որ նրա մահը կարող է առաջացնել ՉԺՀ-ում արմատական քաղաքական բարեփոխումների կողմնակիցների բողոքի շարժում: Թերեւս հենց դրանով է պայմանավորված վերջին օրերին Տյանանմեն հրապարակի պաշտպանության ուժեղացումը:

Ռոյթեր գործակալությունն ընդգծում է, որ մինչեւ օրս շատերը Չժաո Ցզիյանին համարում են Չինաստանի ժողովրդավարական ձգտումների խորհրդանիշ: Երբ Չժաոն գլխավորում էր կուսակցությունը, ենթադրվում էր, թե նա Դեն Սյաոպինին կփոխարինի ՉԺՀ ղեկավարի պաշտոնում: 1997 թ. Դենը մահացավ 92 տարեկանում: Չժաո Ցզիյանի պաշտոնաթողությունից հետո ՉԺՀ իշխանությունների պաշտոնական ներկայացուցիչները գրեթե երբեք չէին հիշատակում նրա անունը:

«Համասը» եւ «Իսլամական ջիհադը» չեն դադարեցնի հակաիսրայելական հարձակումները

Գազայում գործող «Համաս» եւ «Իսլամական ջիհադ» արմատական խմբավորումների ղեկավարները մերժել են հակաիսրայելական ահաբեկչությունները դադարեցնելու ՊԱԿ գործկոմի պահանջը: Գազայում «Համասի» մամլո քարտուղար Մուշիր էլ Մասրին հայտարարել է, որ «սիոնիստ զավթիչների հետ զինադադար կնքելու կոչը թուլացնում է պաղեստինցիների դիրքը»:

«Իսլամական ջիհադի» ղեկավարության բարձրաստիճան ներկայացուցիչ Նաֆեզ Ասամն իր հերթին Կուտսոր գործակալության թղթակցին ասել է, որ «զինված դիմադրությունը սիոնիստ զավթիչներին դիմակայելու միակ ուղին է»:

Հունվարի 16-ին ՊԱԿ գործկոմի նոր ղեկավար Մահմուդ Աբբասը, որը նաեւ Պաղեստինի նախագահն է, խմբավորումներին հորդորել էր դադարեցնել «բոլոր զինված ձեռնարկումները, որոնք վնասում են ազգային շահերին եւ Իսրայելին դրդում խախտելու պաղեստինյան հասարակության կայունությունը»:

Ավելի վաղ Իսրայելն Աբբասին մեղադրել էր պաղեստինյան տարածքներում ծայրահեղականության դեմ չպայքարելու մեջ եւ ընդհատել էր բոլոր շփումները նրա վարչակազմի հետ: Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնն սպառնացել էր «անսահմանափակ» քայլեր ձեռնարկել ռազմականացված պաղեստինյան խմբավորումների դեմ:

Ներկայումս Գազայում իսրայելական բանակը հատուկ գործողություն է ծավալել պաղեստինցի զինյալների դեմ: Գազան անորոշ ժամկետով մեկուսացված է, բոլոր հսկիչ անցակետերը փակ են:

Իրաքցիները դժգոհ են Չառլզ Գրեյների նկատմամբ կայացված դատավճռից

Իրաքցիներից շատերը չափազանց մեղմ են համարում Բաղդադի «Աբու Ղրեյբ» բանտի նախկին հսկիչ Չառլզ Գրեյների նկատմամբ շաբաթավերջին կայացված դատավճիռը: Ամերիկյան դատարանը նրան 10 տարվա բանտարկության է դատապարտել բանտարկյալների ծանակման եւ կտտանքների համար:

Բաղդադից BBC-ի թղթակիցը հաղորդում է, որ իրաքցիների մեծ մասը դժգոհ է Տեխասի դատարանում ընդունված վճռից: Ինտերնետում հրապարակված կտտանքների պատկերները տեսած իրաքցիներից ոմանք առաջարկում են Գրեյներին ուղարկել «Աբու Ղրեյբ», որպեսզի նա այնտեղ կրի իր պատիժը: Շատերն էլ առաջարկում են մահապատժի ենթարկել նրան:

Ամերիկյան զինվորական ոստիկանության կապրալ Չառլզ Գրեյներն իջեցվել է շարքայինի աստիճանի, հեռացվել է ԱՄՆ բանակից եւ զրկվել իրավունքներից ու արտոնություններից:

Դատարանում կապրալը պնդում էր, թե ինքը լոկ հրամաններ է կատարել կալանավորներին «ընկճելու» նպատակով: Սակայն մեղադրող կողմն ապացուցեց, որ ծանակումների կազմակերպիչը հենց նա է եղել:

Ֆրանսպրեսը նշում է, որ քաղաքացիական կյանքում բանտապահ եղած Գրեյներն ամերիկացի առաջին զինվորականն է, որին ԱՄՆ-ում զինվորական դատարանը դատում է «Աբու Ղրեյբի» գործով: Սա առայժմ ամենախիստ դատավճիռն է իրաքցի կալանավորների ծանակման ու խոշտանգումների կապակցությամբ:

Ավելի վաղ նույն գործով մեղավոր ճանաչված ամերիկացի 4 շարքայիններ ստացել էին տարբեր պատիժներ՝ բանակից արտաքսվելուց մինչեւ 8 տարվա բանտարկություն:

Պ. Ք.

«Նաեւ գրական ասպարեզը զերծ չէ ահաբեկչությունից»

Սերգեյ Գալոյանի հարցազրույցը Անահիտ Սահինյանի հետ

- Ինչպե՞ս եք գնահատում հայ գրականության վիճակն այսօր:

- Հայ գրականության վիճակն այսօր այնպիսին է, ինչպիսին երկրի վիճակն է, ամեն ինչ անորոշ, խառը, տակնուվրա, թե հասարակական, քաղաքական կյանք, թե քաղաք, թե գյուղ, թե ընտանիք՝ աշխարհով մեկ ցրված. ի՞նչ գործ ունեին հայ յոթ օդաչուները, որոնք միանգամայն անմեղ դատապարտվեցին ցմահ բանտարկության մի երկրում, որտեղ մարդակերությունը բացառված չէ: Սովյալլուկ հայաստանաբնակների զգալի մասը գոյատեւում է ընտանիքից կտրված արտագնա աշխատանքի մեկնածների 12 երեխայի տեր է, տակավին երիտասարդ, չեն աշխատում, 10-12 երեխաներին շուրջը հավաքած ապրում են երջանիկ, երեխաները ոչ մերկ են, ոչ քաղցած: Ամրի ազգը, ազգովին տահում են այս բախտավոր ընտանիքին, որը հեռուստատեսությամբ մի քանի անգամ ցուցադրվել է հանրապետությունում: Վերջերս էլ մի թոշակառու կին ներկայացավ եւ ընտանիքի մորը հանձնեց իր մեկ ամսվա թոշակը: Ընտանիքի մայրն էլ ժպտադեմ ընդունեց՝ շնորհակալություն հայտնելով նրան:

Ի՞նչ դեռ չեղած, հզոր գրող է պետք, որ այս ամենը ձեռքի ափի մեջ ամփոփած գրականություն բերի: Ավա՜ղ: Դեռ շատ պետք է սպասենք նրա հայտնվելուն:

- Պայքարը գրողների եւ բանաստեղծների միջեւ: Գրողի գործը գրելն է, ոչ թե այս ու այն խմբակցությանը հարելը:

- Ուզում եմ ակնարկած լինել վերջին գրական գզվռտոցը հեռուստատեսությամբ: Արտեմ Հարությունյանի եւ նրա շատ սահմանափակ համախոհների հարձակումներն իրենցից ավագների վրա, որոնք դասական համբավ վաստակած հայ բանաստեղծության սյուներից են: Շատերն արդեն մեկնել են այն աշխարհ: Դա պայքար չէ ավագների ու կրտսերների միջեւ, այլ անվայել խժդժություն էր: Գրողների միջեւ մրցակցությունը պետք է լինի ընթերցողի սիրտը գրավելու, ընթերցողին նվաճելու մեջ: Ավագներին պսակազերծելու, պատվանդանից իջեցնելու եւ նրանց տեղը բազմելու ճիգերը, որ հայհոյախոսությունից այն կողմ չեն անցնում, ոչինչ չեն տալիս նրանց հեղինակներին վարկաբեկելուց բացի:

- Ո՞րն է գրողների միության դերը:

- Հանրապետությունում տիրող մարդու համընդհանուր անպաշտպանվածության առկայությամբ գրողների միությունը դեռեւս դերակատարում ունի, ինչից զրկվեցին հանրապետության փոփոխված արդյունաբերական եւ մյուս հիմնարկ-ձեռնարկությունների փողոցում հայտնված աշխատավորական զանգվածները: Ծայրագույն դժվար կացությունների մեջ ընկնելիս բժշկի, դեղորայքի, սուր կարիքի դեպքում գրողը դիմում է գրողների միության միջնորդությանը եւ ինչ-որ արդյունքի հասնում: Նաեւ հաջողվում է գրքեր հրատարակել, կայանում են գրքերի շնորհանդեսներ, կազմակերպվում հոբելյաններ եւ այլ ու այլ նմանատիպ միջոցառումներ, որոնք առիթ են, որ գրողները հավաքվեն միեւնույն հարկի տակ, տեսնեն իրար, հաղորդակցվեն իրար հետ, մտքեր փոխանակեն... Իրար հանդիպելու տխուր առիթներ էլ են լինում, կյանք է, նաեւ կազմակերպում են հուղարկավորություններ, որ վշտից բացի, գիտենք, թե մեկ այլ ինչպիսի հարված է կորուստ կրած ընտանիքի համար մեր այս դառն օրերում:

Հենց միայն այսքանն էլ քիչ չէ, որ գրողների, կարծում եմ, բոլոր ստեղծագործական միությունների, գոյությունն արդարացված համարվի:

Ինչ վերաբերում է բուն գրական ստեղծագործական խնդիրներ հետամտելուն, ամեն մի նման փորձ սակավին ձախողվում է, վերածվում գզվռտոցի, հայհոյախոսության, որին ծափահարողներ են լինում, նաեւ կրակի վրա յուղ լցնողներ, անգամ պատվիրատուներ... Մեկ-երկու փորձ էլ հեռուստատեսությունը նախաձեռնեց՝ հակոտնյա խմբավորումների ներկայացուցիչներին գրական երկխոսության հրավիրելով: Եվ հեռուստադիտող զանգվածները տեսան, թե ինչ թամաշայի վերածվեց, ատրճանակն էր պակասում, որ կրակեին միմյանց ճակատին, կամ ռումբը, որ մեկը մյուսի ոտքերի տակ պայթեցներ: Աշխարհում մոլեգնող ահաբեկչությունից զերծ չէ նաեւ Հայաստանը, նաեւ գրականության ասպարեզը.

Աշխարհը ոչ ոքի չի մնացել, այսօրվա զոռբաներին էլ չի մնա, նաեւ գրական զոռբաներին: Սերնդափոխություն կլինի, թող գան նորերը՝ գրականության նվիրյալ ասպետներ, որոնք կյանքի կկոչեն երկխոսության մեջ մտնելու, զրուցելու նվիրական հարցերի շուրջ, բանավիճելու արվեստը՝ դրանից հաճույք քաղելով եւ հաճույք պատճառելով ունկնդիրներին:

Դրանից վախենում են տկարամիտները:

Տկարամտությունից է ահաբեկչությունը ծնվել: Արդի աշխարհը ինքն էլ է կորցրել մտքի զորությունը, դրա համար էլ հայտնվել է ահաբեկչության ճիրաններում:

- Ինչպե՞ս է ընթանում այսօրվա մեր կյանքը գրքերում եւ հեռուստատեսությամբ:

- Խուսափում են հանդիպել իրար, ինչպես նույն գրքի մասին հակոտնյա կարծիք արտահայտողները:

- Մեծամտությունը եւ գրողական դրսեւորումը:

- Մեծամիտ են ոմանք բացահայտ, ոմանք՝ թաքնված, ոմանց էլ հատուկ է թերարժեքության զգացումը, պատճառն այն է, որ մարդ-անհատին արժեւորող չափ ու կշիռ չկա: Դա ոմանց մղում է մեծամտության, ոմանք մեծամտությունը չեն կարողանում թաքցնել, ծիծաղելի են դառնում, ոմանք թաքցնում են մեծամտությունը՝ խուսափելով ծիծաղելի լինելուց, ոմանք էլ տառապում են թերարժեքության զգացումից, եղածից պակաս համարելով իրենց՝ դժվարանալով ուրիշների հետ համեմատվել, գտնել սեփական մոտավոր տեղը շրջապատում:

Ինքնադրսեւորում ասվածը, որ տեղի-անտեղի շրջանառված է, հնարովի բան է, սանձարձակությունը խրախուսելու եւ արդարացնելու միջոց: Մարդու մեջ եթե կա մի բան, լավ կամ վատ ինքն իրեն կբացահայտի, առիթի չսպասելով: Ինքնաբացահայտումը խրախուսելով, ավելի մեծ տեղ է բացվում ձեւանալու, կեղծելու մեջ, եղածը քողարկելու, ցույց տալու բաներ, որ չկան իր մեջ շրջապատին զարմացնելու համար, տեսեք-տեսեք, ես ինչ մի բացառիկ ինքնատիպ երեւույթ եմ, ամաչելու բաները ամոթ չհամարելով, տեսեք-տեսեք՝ ես եմ, որ կամ, ձեռնոց եմ նետում ողջ հասարակությանն ու ամբողջ աշխարհին, նայեք ինձ, զարմացեք, հիացեք:

Մինչդեռ իր վատ հակումներից ամաչելն ու թաքցնելը եթե հաղթահարել չի կարողանում, նշանակում է, որ հարգում է շրջապատին: Տկլոր ման գալու փորձեր նույնպես արվում են այսօր: Ի՞նչ է դա՝ քաջությո՞ւն. լկտիությունը քաջությո՞ւն է, իսկ ամոթը՝ արա՞տ:

- Ի՞նչ գործի վրա եք աշխատում:

- Իմ ողջ կյանքում իբրեւ գրող ինձ հետաքրքրել են ուրիշները, շրջապատիս մարդիկ, շուրջս կատարվող իրադարձությունները համարել եմ, թե գրողիս կոչումը այդ է պահանջում: «Դիմանկարներ» գրքից հետո, որի նախատիպեր են իմ ժամանակակից, ինձ վրա ամենից ավելի տպավորություն թողած որոշ դեմքեր ու դեպքեր, միտք հղացավ. վերջապես հայացքս ուղղել իմ ներսը, գտնել, քննել ինքս ինձ: Փորձում եմ պատկերել իմ ինքնադիմանկարը: Գիրքը, որ գրեթե ավարտել եմ, հենց այդպես էլ կոչվելու է՝ «Ինքնադիմանկարի փորձ»:

ուղարկած սուտ միջոցներով, զանգվածային մուրացկանություն, աղբարկղերին ապավինածներ: Կրթություն-դպրոց կաշառակերների ձեռքին է, էլ չխոսենք դասական, իրավապահ մարմինների մասին, որոնք հոշոտում են ձեռքերն ընկածին, էլ չխոսենք բիզնես-աղաների մասին, որոնք մի կողմից հոշոտում են ժողովրդին, մյուս կողմից՝ ատամներն իրար կոկորդ խրած, իրար են խժռում: Հիշո՞ւմ եք (մոռանալու բան չէ), հեռուստատեսությամբ եւ ռադիոյով հանդես եկան մի նախկին վարչապետ, որն այժմ կուսակցության ղեկավար է, եւ Ազգային ժողովի ներկայիս մի պատգամավոր, ընտանիքներով հրապարակային ծեծկռտուքի մեջ քաշվելով, մեկը մյուսից գանգատվում էր, թե՝ նա ուզում է ինձանից իմ բիզնեսը խլել: Պատկերացնո՞ւմ եք, այսօր դրանից մեծ մեղք չկա՝ բիզնես խլել մյուսից, նույնն է, թե երեխայից խլել իր ամենասիրուն խաղալիքը: Ժողովրդից ինչ ուզես կարող են խլել՝ հանրագիտարանի շենքը, ազգային ակադեմիայի, լեզվի ինստիտուտի շենքը, Իսահակյանի անունը կրող քաղաքային գրադարանի շենքը, պակաս ցավալի են, քան բիզնես-աղաների իրարից բիզնես խլելը: Մասնավոր սեփականությունը սրբություն է, դրա համար հանրության աջակցությունն ստանալու հույսով երկու բիզնեսմեն հրապարակավ գանգատվում են իրարից: Իսկ հանրությունն իր ունեցվածքն ալան-թալանի ենթարկելու համար ում գանգատվի, թալանչիների՞ն, որ իշխանություն են ներկայացնում: Իսկ այդ իշխանություն կոչված թալանչիները պակա՞ս խղճահարության են արժանի, նստած փշերի վրա դողում են, լրագրողներն էլ սաղիս՝ մի օր բնապահպանության, մի օր տարածքային կառավարման, մի օր կրթության, մի օր մշակույթի նախարարի բերանն են խոթում միկրոֆոնը, թե պատասխանիր՝ «Լուրեր են պտտվում ձեր մոտալուտ պաշտոնանկության մասին»: Ինչքան քաղցր են այդ անտեր մնացած պորտերը, որ կառչած են մնում դրան, ամեն թուք ու մուր տանելով: Չտեսանք, որ մեկը կամովին հրաժարվի դրանից:

Մամուլը շարունակում է գլուխ կոտրել, հասկանալու համար, թե ինչո՞ւ հանրապետության նախագահը հանկարծ պաշտոնանկ արեց անվտանգության նախարարին: Նախագահն իր արածի համար հաշվետու չէ ոչ մեկի, առավել եւս ժողովրդի առաջ, ժողովրդի ինչ գործն է, քիչ դարդ ունի՞, թող իր դարդերի մեջ տապակվի:

Նախանձե՞նք նախագահի՞ն: Նա էլ մի նախանձելի վիճակում չէ: Առավոտից թքում-մրում է նրան ընդդիմությունը, որը ծարավի է իշխանության, մյուս կողմից՝ ազատամարտիկների թշվառության մատնված ընտանիքները, հայրենիքի պաշտպանության կռիվներում հաշմանդամ դարձածները, երրորդ կողմից՝ թոշակառուները, չորրորդ՝ անգործության մատնված հարյուր-հազարները: Չես հասկանում, թե այս թուք ու մրին նախագահն ինչպես է դիմանում, ինչպես է գիշերը քնում, ինչպես է կերած պատառը կոկորդից իջնում:

Ողջ հանրապետությունում եթե նախանձել կարելի է, ապա միայն ամուսնական այն զույգին, որը 10 թե

ՏԱՐՎԱ ԳԻՐՔԸ

Ա. Աղաբաբյանի «Ռեզիդենտը»՝ տարվա գիրք

«Նոյյան Տապանի» ուսումնասիրությունները

Հայաստանում գրքի նկատմամբ հետաքրքրությունը գնալով աճում է:

Օրերս ամփոփվեցին «Նոյյան Տապան» լրատվական-վերլուծական կենտրոնի մարկետինգային ծառայության աշխատակիցների ուսումնասիրությունները: 2004 թվականին հրատարակված գրքերից հայ ընթերցողներին առավելապես հետաքրքրել է գրող-հրապարակախոս Աշոտ Աղաբաբյանի «Ռեզիդենտը» փաստավավերագրական վեպը:

Գիրքն այնքան է ընդունվել ու սիրվել ընթերցողների կողմից, որ 2000 տպաքանակը գրեթե ամբողջությամբ սպառվել է մի քանի ամսում (գրախանութներում մի քանի տասնյակ օրինակ է մնացել): Վերջին տարիների համար սա ռեկորդային ցուցանիշ է:

Գիրքը տպագրվել է իրավաբանական անձանց «X - Գրուպ» միջազգային միության նախագահի Խաչիկ Խաչատրյանի հովանավորությամբ:

Հետաքրքրական է, որ գրավաճառների հավաստմամբ ընթերցողները հետաքրքրվում են ոչ միայն «Ռեզիդենտ»-ով, այլ նաեւ Աշոտ Աղաբաբյանի նոր՝ «Գաղութ» գրքով, որը դեռեւս լույս չի տեսել: Ընթերցողներին հիշեցնենք, որ Աշոտ Աղաբաբյանի յոթ տարվա ուսումնասիրությունների արդյունք գիրքը պատմում է ԽՍՀՄ պետանվտանգության գեներալ-մայոր, ֆիզիկական գիտությունների դոկտոր, 1938-41 թթ. ԱՄՆ-ում ԽՍՀՄ հետախուզության ռեզիդենտ, 1942-47 թթ. ՆԳԺԿ արտաքին հետախուզության պետի տեղակալ, «Էնորմոզի»՝ ԽՍՀՄ «ատոմային հետախուզության» ղեկավար Հայկ Հովակիմյանի խորհրդավոր ու դրամատիզմով հարուստ ոդիսականի մասին:

Հարցումների ժամանակ «ՆՏ»-ն դիմեց նաեւ մի քանի գրողների: Ներկայացնենք նրանցից մի քանիսի կարծիքը «Ռեզիդենտը» վեպի մասին: Բանաստեղծուհի **Սիլվա Կապուտիկյան.** «Աշոտ Աղաբաբյանի «Ռեզիդենտը» վեպը իր տեսակի մեջ մեր գրականության եզակի գրքերից է, եթե ոչ՝ ամենաեզակին: Գիրքն արժեքավոր է ոչ միայն իր ժանրով եւ լեզվով, այլ նաեւ նրանով, որ ընթերցողի առաջ բացում է անհրաժեշտության բերումով ցարդ անհայտ մի հայորդու բազմաշերտ կյանքը, մեր հերոսական զավակների պանթեոնն ավելացնում նոր, փառապանծ անունով՝ Նախիջեւանի Ջահրի գյուղի ծնունդ, բայց համաշխարհային տարողությամբ գործունեություն ծավալած Հայկ Հովակիմյանով»:

Հայաստանի Գրողների միության նախագահ **Լեւոն Անանյան.** «Աշոտ Աղաբաբյանի վեպը վերջին տասնամյակի մեր գրականության ինքնատիպ դրսեւորումներից է, որը հաջողությամբ վերահառնում է փաստագրական ժանրի մոռացվող ավանդույթը: Հեղինակին հաջողվել է ստեղծել մի գործ, որի մեջ ներդաշնակորեն միաձուլվել են գեղարվեստականությունը եւ վավերագրականությունը, արդյունքում «Ռեզիդենտը» ընթերցասիրության ճգնաժամ ապրող հայ ընթերցողին վերադարձնում է դեպի գիրքը»:

ՀՀ ԳԱԱ Գրականության ինստիտուտի տնօրեն, գրականագետ **Ազատ Եղիազարյան.** «Այս գիրքը վերջին շրջանի գրական կյանքի ամենահետաքրքրական իրադարձություններից մեկն է: Իմացությամբ, խելքով, տակտով գրված գիրքը խորհրդային շրջանի լավագույն հետախույզներից մեկի մասին է, որը ողջ կյանքում մնաց իր ժողովրդի հարազատ զավակը: Սա մի գիրք է, որն ընթերցվում է այնպիսի բուռն հետաքրքրությամբ, ինչը չի կարելի ասել նոր լույս տեսած այլ գրքերի մասին»:

Նշենք, որ հունվարի վերջին լույս կտեսնի նաեւ «Ռեզիդենտը» վեպի ռուսերեն թարգմանությունը: Մոսկվայի հեղինակավոր «Վեչե» հրատարակչությունը նույնպես հեղինակի հետ բանակցություններ է վարում գիրքը մեծ տպաքանակով տպագրելու նպատակով:

«Նոյյան Տապան»

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

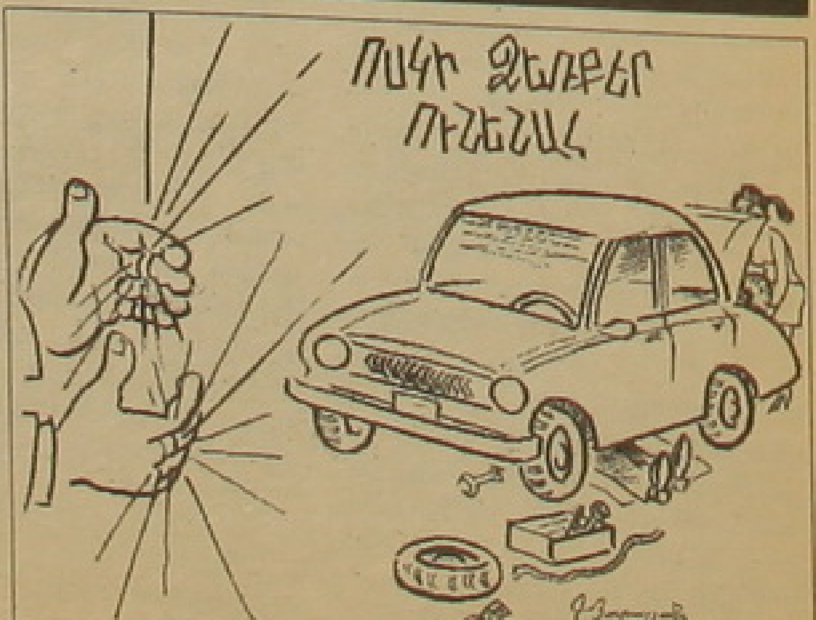

«Փյունիկի» տպավորիչ հաղթանակը

Ավանդույթի համաձայն, ամեն տարի հունվարին անցկացվում է ԱՊՀ եւ մերձբալթյան երկրների չեմպիոնների գավաթի հերթական խաղարկությունը: Այս տարի մոսկովյան մրցաշարն անցկացվում է 13-րդ անգամ: Բնականաբար, հայ մարզասերների ուշադրության կենտրոնում ՀՀ յոթակի չեմպիոն «Փյունիկի» մրցելույթներն են: Ուրախություն մեզ, «Փյունիկը» հաջող մեկնարկեց՝ տպավորիչ հաղթանակ տոնելով Տաջիկստանի չեմպիոն «Ռեգար Թադազի» նկատմամբ: «Սպարտակի» ֆուտբոլային մանեժում անցկացրած այդ խաղում Հայաստանի չեմպիոնը բոլոր առումներով գերազանցեց մրցակցին՝ հաղթելով 5-1 հաշվով: Հաշիվը 23-րդ րոպեին բացել է փյունիկցի Վալերի Ալեքսանյանը: 3 րոպե անց տաջիկ ֆուտբոլիստները ստացել են 11 մ հարվածի իրավունք, սակայն «Փյունիկի» նորեկ դարպասապահ Գեւորգ Կասպարովը հետ է մղել Համիդովի հարվածը: Վեց րոպե անց Վալերի Ալեքսանյանը կրկնապատկել է հաշիվը: Ընդմիջումից հետո Զարիեւը կրճատել է հաշվի տարբերությունը, սակայն մինչեւ խաղավարտ «Փյունիկը» եւս երեք գնդակ է ուղարկել մրցակցի դարպասը: Աչքի են ընկել Ալեքսանդր Պետրոսյանը, Մամադու Դիավարան եւ Ալեքսանդր Թադեւոսյանը:

Այդ խաղում «Փյունիկը» հանդես է եկել հետեւյալ կազմով. **Գեւորգ Կասպարով, Ալեքսանդր Թադեւոսյան, Սարգիս Հովսեփյան, Վալերի Ալեքսանյան (Տիգրան Դավթյան, 84), Ռոբերտ Արզումանյան (Գեւորգ Նռանյան, 88), Աղվան Մկրտչյան, Ալեքսանդր Պետրոսյան (Ժորա Հովհաննիսյան, 73), Կարեն Ալեքսանյան (Խորեն Վերանյան, 77), Մամադու Դիավարա (Կառլեն Աբրամով, 81), Լեւոն Փաչաջյան, Միխիթար Գրիգորյան (Օկան, 60)**: Մեր ֆուտբոլիստներից զգուշացվել են Հովսեփյանը, Կարեն Ալեքսանյանն ու Պետրոսյանը:

«Ռեգար Թադազի» հետ հանդիպումը մոսկովյան մրցաշարերում «Փյունիկի» 20-րդ խաղն էր եւ ամենախոշոր հաշվով տոնած հաղթանակը: Մինչ այդ, «Փյունիկն» առավել արդյունավետ էր գործել 1997 թ. Ղրղզստանի «Մետալուրգի» հետ խաղում (4-0): Իսկ հայաստանյան թիմերից «Համագործակցության գավաթի» մրցաշարերում ամենախոշոր հաշվով հաղթանակը տոնել էր «Երեւանը»՝ 1998 թ. 6 անպատասխան գնդակ ուղարկելով Տաջիկստանի չեմպիոն «Բախտ» թիմի դարպասը:

«Փյունիկը» գլխավորեց «C» խմբի աղյուսակը: Այսօր փյունիկցիները կմրցեն Ռիգայի «Սկոնտոյի» հետ, որը «Ռեգար Թադազին» հաղթել էր 4-1 հաշվով: Այնպես որ, քառորդ եզրափակիչ դուրս գալու համար մեր չեմպիոնին այդ խաղում բավարարում է նույնիսկ ոչ-ոքի արդյունքը: Հուսանք, որ «Փյունիկին» կհաջողվի հաղթահարել խմբային մրցաշարի արգելքը: Այդ դեպքում քառորդ եզրափակիչում «Փյունիկը» կմրցի Բաքվի «Նեֆթչիի» հետ: Վերջինս առայժմ միակն է, որ արդեն նվաճել է հաջորդ փուլի ուղեգիրը: «Նեֆթչին» մեծ անակնկալ մատուցեց իր հաջող մրցելույթներով: Մեկնարկում ադրբեջանցի ֆուտբոլիստները 1-0 հաշվով հաղթեցին Մոլդովայի չեմպիոն «Շերիֆին», իսկ հաջորդ խաղում 4-1 հաշվով առավելության հասան Թուրքմենստանի «Նեբիտչիի» նկատմամբ:

«A» խմբում 2 տուրից հետո աղյուսակը 4 միավորով գլխավորում է Էստոնիայի չեմպիոն «Լեւադիան», որը հաղթել է Մինսկի «Դինամոյին» (1-0) եւ ոչ-ոքի (0-0) խաղացել հաշվարկից դուրս հանդես եկող Ռուսաստանի պատանեկան հավաքականի հետ: 3-ական միավոր ունեն «Կայրաթն» ու Մինսկի «Դինամոն»: Նրանց միջեւ կայացած խաղը շահել է Բելառուսի չեմպիոնը (2-1): «Կայրաթը» 3-1 հաշվով հաղթել է ՌԴ պատանեկան հավաքականին: Խմբի հաղթողը կորոշվի այսօր կայանալիք «Լեւադիա»-«Կայրաթ» մրցախաղում:

«B» խմբում հաղթողի հիմնական հավակնորդը «Կաունասն» է, որը հաջորդաբար պարտության է մատնել «Թբիլիսիին» (1-0) եւ «Դորդոյ-Դինամոյին» (2-1): 3-ական միավոր ունեն «Պախտակորն» ու «Թբիլիսին»: Նրանց միջեւ կայացած խաղում 1-0 հաշվով հաղթել են վրաց ֆուտբոլիստները: Իր հերթին «Պախտակորը» նույն հաշվով պարտության է մատնել «Դորդոյ-Դինամոյին»: Ուղեգրի հարցում վճռորոշ կլինեն «Կաունաս»-«Պախտակոր», «Դինամո-Դորդոյ»-«Թբիլիսի» հանդիպումները:

Կրամնիկն ու Անանդն անհաջող մեկնարկեցին

Հոլանդական Վեյք Ան Զեե քաղաքում մեկնարկեց շախմատի ավանդական խոշոր մրցաշարը, որն անցկացվում է 1938 թ.: Հատկանշական է, որ մրցաշարն անցկացվել է նույնիսկ Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի տարիներին: Աշխարհի ուժեղագույն շախմատիստները 67-րդ անգամ են սկսում մրցավեճը գլխավոր մրցանակի համար: Տարբեր տարիներին Վեյք Ան Զեեի մրցաշարի հաղթող են ճանաչվել հանրահայտ մի շարք գրոսմայստերներ, որոնց թվում է եղել նաեւ աշխարհի 9-րդ չեմպիոն Տիգրան Պետրոսյանը: 1960 թ. նա դանիացի Բենտ Լարսենի հետ բաժանել է 1-2-րդ տեղերը՝ 9 հնարավորից վաստակելով 6,5 միավոր: Իսկ առավել հաճախ՝ 4-ական անգամ գլխավոր մրցանակը նվաճել են Մաքս Էյվեն, Լայոշ Պորտիշը եւ Վիշվանաթան Անանդը: 3 անգամ հաղթող է ճանաչվել Եֆիմ Գելլերը եւ բոլոր դեպքերում էլ նա առաջին մրցանակը կիսել է մրցակիցներից մեկի հետ: Այսպես, 1965 թ. նա 1-2-րդ տեղերն է բաժանել Պորտիշի, 1969 թ.՝ Բոտվիննիկի, իսկ 1977 թ.՝ Սոսոնկոյի հետ: Յուրօրինակ ռեկորդ է սահմանել Գարի Կասպարովը՝ հաղթող ճանաչվելով 1999-2001 թթ. մրցաշարերում: Աշխարհի 13-րդ չեմպիոնն այնքան էլ հաճախ չի մասնակցել Վեյք Ան Զեեի մրցաշարերին, այլապես արդյունքն ավելի տպավորիչ կլիներ: Այս անգամ էլ ՖԻԴԵ-ի դասակարգման ցուցակը գլխավորող Կասպարովը բացակայում է: Մրցաշարի 14 մասնակիցներից 7-ը տեղ են գրավում դասակարգման ցուցակի լավագույն տասնյակում:

Բուքմեքերների գնահատմամբ, հաղթողի կոչման հիմնական պայքարն ընթանալու է Անանդի եւ Կրամնիկի միջեւ: Ընդհանրապես Կասպարովի բացակայության ժամանակ հաջողությունն ուղեկցել է Անանդին, որը վերջին երկու տարիների հաղթողն է: Անանդը մրցաշարը սկսեց ռուսաստանցի Ալեքսանդր Գրիշչուկի հետ կարճատեւ պարտիայում գրանցված ոչ-ոքի արդյունքով: Մրցակիցները խաղաղ դաշն կնքեցին 22-րդ քայլին: 26-րդ քայլում ոչ-ոքի գրանցվեց կուբացի Լազարո Բրուզոնի եւ Վլադիմիր Կրամնիկի մրցավեճում: Միավորը բաժանեցին նաեւ Նայջել Շորթն ու Մայքլ Ադամսը, Ալեքսանդր Մորոզեւիչն ու Լոկ վան Վելին, Իվան Սոկոլովն ու Պետեր Լեկոն: Գրանցվեց արդյունավետ երկու պարտիա: Մրցաշարը հաղթանակով սկսեց հունգարուհի Յուդիթ Պոլգարը, որը երեխայի ծննդյան կապակցությամբ բավական ժամանակ շախմատի խաղասեղանի շուրջ չէր նստել: Պոլգարը հիանալի անցկացրեց պարտիան եւ արդեն 30-րդ քայլին ստիպեց Պյոտր Սվիդլերին հանձնվել: Մյուս հաղթանակն իր օգտին գրանցեց Վեսելին Թոփալովը՝ պարտության մատնելով Ռուսլան Պոնոմարյովին:

Երկրորդ տուրում հաղթողի հիմնական հավակնորդներ Կրամնիկն ու Անանդն անհաջողության մատնվեցին՝ զիջելով համապատասխանաբար Թոփալովին ու Լեկոյին: Եվս երկու պարտիա արդյունավետ ելք ունեցավ: Ադամսը հաղթեց Մորոզեւիչին, Պոնոմարյովը պարտության մատնեց Պոլգարին: Գրիշչուկ-Շորթ, Սվիդլեր-Սոկոլով, վան Վելի-Բրուզոն պարտիաներն ավարտվեցին ոչ-ոքի: 2 տուրից հետո միանձնյա առաջատարը Թոփալովն է, որը վաստակել է նույնքան միավոր: Նրանից կեսական միավորով հետ են մնում Լեկոն ու Ադամսը: Իսկ ահա, Կրամնիկի ու Անանդի օգտին գրանցված է կեսական միավոր:

Խաղը դադարեցվեց գնդակի բացակայության պատճառով

Հետաքրքրական դեպք տեղի ունեցավ Ալժիրում տեղի ուժեղագույն երկու ակումբների՝ «Մուլուդիա Օրանի» եւ «Ռյուիսոյի» մրցավեճում: Հանդիպման 75-րդ րոպեին մրցավարը դադարեցրեց խաղը, քանի որ այլեւս գնդակ չկար խաղալու համար: Բանն այն է, որ ֆուտբոլասերները դժգոհ լինելով դաշտի տերերի գործողություններից, ամեն անգամ, երբ գնդակը հայտնվում էր տրիբունայում, այլեւս խաղադաշտ չէին վերադարձնում: Երբ տրիբունայում հայտնվեցին հանդիպման համար նախատեսված բոլոր 10 գնդակները, մրցավարը ստիպված էր դադարեցնել խաղը: Այդ պահին վտանգավոր գոտում գտնվող հյուրերը խաղը շահում էին 3-0 հաշվով: Ալժիրի ֆուտբոլի ֆեդերացիան տուգանել է դաշտի տերերին եւ հյուրերին հաղթանակ շնորհել 3-0 հաշվով:

ԹԵՆԻՍ

Սարգիս Սարգսյանը սկսեց հաղթանակով

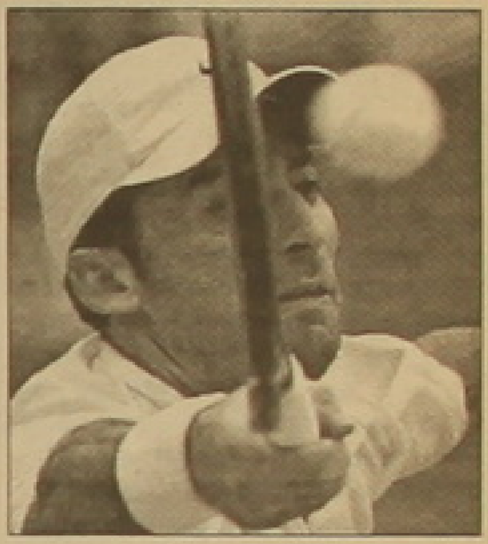

Սարգիս Սարգսյանը հաջող մեկնարկեց «Մեծ սաղավարտ» մրցանակի տարվա այս մրցաշրջանի առաջին մրցաշարում՝ Ավստրալիայի բաց առաջնությունում: Հայ թենիսիստը բավական դժվար մրցապայքարում, հինգ խաղափուլում պարտության մատնեց իսպանացի Դավիթ Սանչեսին (7-6, 4-6, 1-6, 6-4, 6-2): Երկրորդ փուլ մտավ նաեւ Անդրե Աղասին, որը բավական հեշտությամբ հաղթահարեց Կինդելմանին (6-4, 6-3, 6-0): Առաջին փուլի արգելքն առանց դժվարության հաղթահարեց նաեւ դասակարգման ցուցակի առաջատար Ռոջեր Ֆեդերերը՝ հաղթելով Ֆաբրիս Սանտորոյին (6-1, 6-1, 6-2): Պայքարը շարունակելու իրավունք են ստացել նաեւ Լյուբիչիչը, Անչիչը, Հրբատին, Յոհանսոնը, Կայերին, Գաուդիոն, Սրիչափխանը, Ուիրախը, Մոնֆիլսը, Ֆիշը, Նիեմինենը, Բեկը: Դավիթ Նալբանդյանը կորտ դուրս կգա այսօր: Նրա մրցակիցը կլինի Ֆեռերը:

Կանանց մրցապայքարում մրցաշարը հաջող սկսեց Մագդալենա Մալեեւա-Բերբերյանը, որը երկու խաղափուլում պարտության մատնեց Սեռնային: Առաջին փուլի արգելքը հաջողությամբ հաղթահարեցին ռուսաստանցի թենիսիստուհիները՝ Զվոնարյովան, Կուզնեցովան, Շարապովան, Պետրովան, Ժիդկովան: Հաղթանակով մեկնարկեցին նաեւ Սերենա Ուիլյամսը, Ասագոեն, Բարտոլին:

Ալբերտ Սարգսյանն առայժմ «Ալանիայում» է

Հայաստանի ազգային հավաքականի կիսապաշտպան Ալբերտ Սարգսյանը շարունակում է մարզվել Վլադիկավկազի «Ալանիայի» կազմում, որի հետ պայմանագրի ժամկետը լրանում է հունվարի 20-ին: Նա թիմի հետ մասնակցում է Թուրքիայում ընթացող ուսումնամարզական հավաքին եւ հանդես է եկել տեղի «Էրզրումսպորի» հետ ստուգողական հանդիպմանը: Այդ խաղը 3-1 հաշվով շահել են վլադիկավկազցիները: Հանդիպման 30-րդ րոպեին հաշիվը բացել է հենց Ալբերտ Սարգսյանը, որն ընդմիջմանը փոխարինվել է: «Սպորտ էքսպրեսի» թղթակցին նա հայտնել է, որ եթե ակումբի ղեկավարությունը նոր պայմանագիր առաջարկի, ապա հաճույքով կմնա թիմում: Հակառակ դեպքում կընդունի ստացված մի քանի առաջարկություններից որեւէ մեկը:

«Շիննիկը» Մովսիսյանով չի հետաքրքրվում

Ռուսական լրատվամիջոցներով տեղեկատվություն էր հաղորդվել, թե իբր Յարոսլավլի «Շիննիկը» հետաքրքրվում է Հայաստանի ազգային հավաքականի հարձակվող, «Մոսկվայում» տրանսֆերի հանված Անդրեյ Մովսիսյանով: «Շիննիկի» փոխնախագահ Ռոստիսլավ Դանիլենկոն «Սովետսկի սպորտի» թղթակցին հայտնել է, որ ակումբը շահագրգռված չէ Մովսիսյանի ծառայություններով եւ ոչ մի բանակցություն նրա հետ չի վարել:

«Ռեալը» Շեւչենկոյի համար 50 մլն եվրո է առաջարկում

Իտալական «Միլանի» ղեկավարությունը բազմիցս է հայտարարել, որ Անդրեյ Շեւչենկոն չի վաճառվում: Սակայն չնայած դրան, եվրոպական առաջատար ակումբները շարունակում են նրան թիմ հրավիրելու ուղիներ փնտրել: Դրանցից մեկը «Չելսին» է, որը 80 մլն եվրո էր առաջարկում Շեւչենկոյի համար: Ռոման Աբրամովիչն էլ իր հերթին փորձում է սիրաշահել ուկրաինացի ֆուտբոլիստին: Նա զանգահարել եւ շնորհավորել էր Անդրեյին ծննդյան օրվա առթիվ, ինչպես նաեւ առաջիններից մեկն էր, որ շնորհավորել էր «Ոսկե գնդակի» դափնեկրին:

Այժմ էլ Մադրիդի «Ռեալն» է Շեւչենկոյի նկատմամբ իր հավակնությունները դրսեւորում: Ակումբի մարզական տնօրեն Արիգո Սակին հայտարարել է, որ եթե Շեւչենկոն հեռանա «Միլանից», ապա պետք է խաղա «Ռեալում»: Իսկ «արքայական» ակումբի նախագահ Ֆլորենտինո Պերեսը պատրաստ է Շեւչենկոյի համար 50 մլն եվրո վճարել:

Դել Պիեռոն հնարավոր է մեկնի Ճապոնիա

Բացառված չէ, որ Թուրինի «Յուվենտուսի» ավագ Ալեսանդրո դել Պիեռոն մրցաշրջանի ավարտից հետո հայտնվի Ճապոնիայում: Գերմանական «Ադիդաս» ֆիրման պատրաստ է վճարել դել Պիեռոյի տրանսֆերային գինը ճապոնական «Յոկոհամա Մարինոս» տեղափոխվելու համար: «Ադիդասը» այդ թիմի հովանավորներից է: «Յուվենտուսի» ավագով հետաքրքրվում է նաեւ ճապոնական հարուստ ակումբներից մեկը՝ «Կաշիմա Անտլերսը»: Ինչ վերաբերում է իտալացի ֆուտբոլիստին, ապա նա դժգոհ է իր նկատմամբ թիմի գլխավոր մարզիչ Ֆաբիո Կապելլոյի վերաբերմունքից: Դել Պիեռոն առաջնության ընթացքում 17 անգամ փոխարինվել է, ինչից էլ հիմնականում դժգոհ է ֆուտբոլիստը:

Թիմերը տուժեցին երկրպագուների վարքից

Հունաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի մարզական դատարանը խոշոր տուգանքների է ենթարկել բարձրագույն խմբի երկու ակումբներին՝ «Օլիմպիակոսին» եւ «Պանիոնիոսին», խաղը խափանելու եւ երկրպագուների զանգվածային ծեծկռտուքի համար: Միջադեպի համար մեղավոր էին երկու թիմերն էլ, ուստի նրանց պարտություն է գրանցվել: «Օլիմպիակոսը» սեփական հարկի տակ կայանալիք առաջիկա չորս հանդիպումները պետք է անցկացնի առանց հանդիսականների, բացի այդ, թիմը տուգանվել է 300 հազար եվրոյով: «Պանիոնիոսն» էլ սեփական հարկի տակ չորս հանդիպումները կանցկացնի առանց իր երկրպագուների, սակայն թիմը տուգանվել է 100 հազար եվրոյով: Երկու թիմերի միջեւ կայացած խաղում «Օլիմպիակոսի» 2,5 հազար հանդիսականներ, որոնք անտոմս էին, ճեղքելով պատնեշը, ներխուժել էին խաղադաշտ: Այնուհետեւ երկու թիմերի երկրպագուների միջեւ ծեծկռտուք էր սկսվել: Այդ միջադեպի ընթացքում 14 ոստիկան մարմնական վնասվածքներ էին ստացել:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱԶԳ Օրվա հետքերով

Կոմիտասի անվան զբոսայգում կառուցվում է Շենգավիթի առաջին ատյանի դատարանի շենքը

Պանթեոնից քիչ հեռու կլինեն նաև դատավարություններ...

Կոմիտասի անվան պանթեոնի բարեկարգման խնդիրն արդեն մի քանի տարի մնացել է անլուծելի: Փոխարենը պանթեոնի հարակից տարածքի ծառերը հատվել ու նոր կառույցի հիմքերն են գցվել: Շենգավիթի թաղապետի տեղակալ Համլետ Հակոբյանի ասելով, քաղաքապետ Երվանդ Զախարյանի 2003 թվականի օգոստոսի որոշման համաձայն այնտեղ թույլատրվել է կառուցել Շենգավիթ համայնքի առաջին ատյանի դատարանի նոր շենքը:

Պանթեոն տանող ճանապարհի ձախ կողմում «Գուսան» ռեստորանն է՝ գիշերային ցոփ խրախճանքներով, ամառային ընդարձակ տաղավարով, որից ընդամենը մի քանի քայլ հեռու ննջում են հայ ազգի մեծերը՝ Կոմիտասը, Ավետիք Իսահակյանը, Արամ Խաչատրյանը, Սերգեյ Փարաջանովը եւ ուրիշներ: Նրանց անունները սրբացրած մեր ժողովրդի համար այս վայրը սրբատեղի պիտի լիներ, մինչդեռ տարածքի կատարյալ անտերությունը, մարմնավաճառների երեկոյան ցուցահանդես-բազարը, հուսալքության ու հիասթափության խոր զգացում են պատճառում այնտեղ այցելող յուրաքանչյուրին:

«Պանթեոն» բարեգործական հիմնադրամը 2002 թվականից զբաղվում է պանթեոնի բարեկարգման հարցով, իր ձեռքի տակ ունենալով ճարտարապետ Ստեփան Քյուրքչյանի նախագիծը, ըստ որի պանթեոնի մուտքի դիմացի շենքում նախատեսված է ստեղծել թանգարանային համալիր, սակայն մշակույթի նախկին պալատի այդ շենքը տարիներ առաջ 12 հազարով վաճառվել է ԱԺ նախկին պատգամավոր Տարոն Սահակյանին, որը 250 հազար դոլարով գրավ է դրել «Մելաթ» բանկին: Իսկ դա նշանակում է, որ Երեւանում առ այսօր թանգարան չունեցող Պարույր Սեւակի, Համո Սահյանի եւ այլոց սուրբ մասունքներն այնտեղ պահելու գաղափարն այլեւս ի չիք է դարձել:

Կառուցվում է դատարանի շենքը:

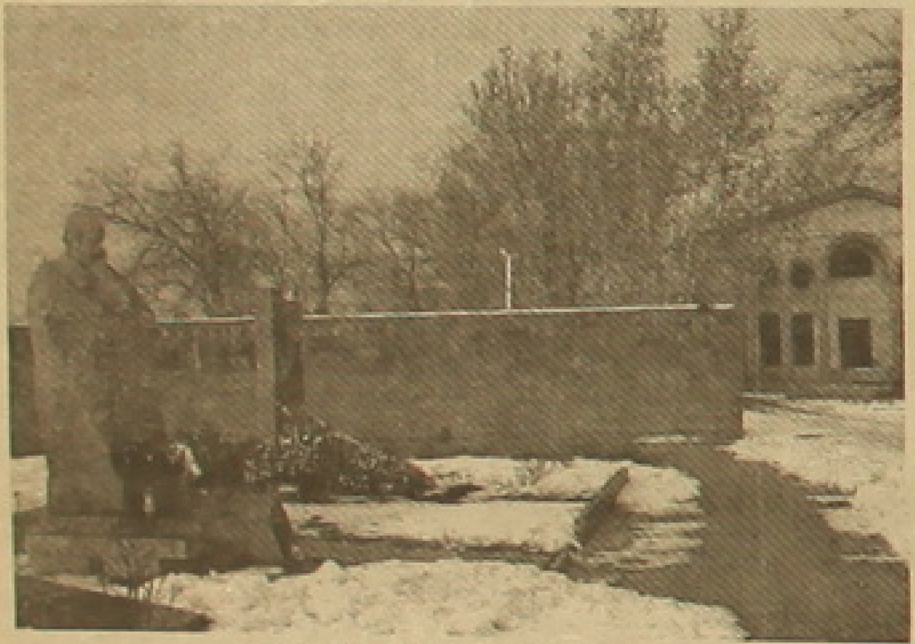

Աջից՝ նախկին մշակույթի պալատը:

Քաղաքապետ Երվանդ Զախարյանից հիմնադրամի նախագահ Աստղիկ Սարգսյանը մեկ տարի առաջ գրություն է ստացել, որ բարեկարգման համար քաղաքապետարանի ձեռք բերած 30 հազար դոլարը սառեցվել է «Կրեդիտ-Երեւան» բանկում, սակայն գումարը ստանալու հույսն ինքը չի կորցրել: Ինչպես Երեւանի պատմական մյուս հուշարձանների, այնպես էլ պանթեոնի միջավայրի պահպանման հարցը բազում բողոքների տեղիք է տվել: «Եթե քաղաքի նախկին ճարտարապետ Նարեկ Սարգսյանը պանթեոնի բարեկարգման նախագծում ընդգրկեր նաեւ մշակույթի տունն ու «Գուսան» ռեստորանը, դրանք ինքնըստինքյան կհանձնվեին պետությանը: Կարծում եմ, որ ճարտարապետ Քյուրքչյանին նա ընտրեց հենց այդ նպատակով, որպեսզի վերջինս նախագիծը կազմի իր թելադրանքով: Օպերայի զբոսայգին բաժան-բաժան անելուց հետո հերթը հասել է Կոմիտասի անվան զբոսայգուն: Արդեն կառույցի պաստառներն են խփվել հենց պանթեոնի մուտքի մոտ», ասում է հիմնադրամի նախագահը: Հանրապետության նախագահին, վարչապետին, Ազգային ժողովի նախագահին, քաղաքապետին եւ գլխավոր ճարտարապետին ուղարկած բազում բողոքներից ու խնդրանքներից հետո պանթեոնի վերանորոգման հարցը տեղից չի շարժվել: Տկն Սարգսյանը համոզված է, որ դրա պատճառը նաեւ չինովնիկական ապարատի ստեղծած պարիսպն է, որի պատճառով երկրի ղեկավարներին ուղղված դիմումները հաճախ տեղ չեն հասնում:

Հիմնադրամի պատվո անդամ, ճարտարապետ Վարազդատ Հարությունյանը դիմել է քաղաքի գլխավոր ճարտարապետին Կոմիտասի անվան զբոսայգու տարածքը ապականությունից փրկելու խնդրանքով, սակայն, ինչպես վերեւում նշեցինք, շինարարական աշխատանքներն արդեն ընթանում են:

Քաղաքապետարանի մամլո ծառայության հաղորդմամբ, պանթեոնի բարեկարգման համար այս տարվա պետբյուջեում հատկացվել է 69 մլն դրամ, որով նախատեսվում է ամրացնել հենապատերը, հուշաքարերը եւ կատարել նախագծից բխող այլ աշխատանքներ: «Պանթեոն» բարեգործական հիմնադրամի նախագահի պնդմամբ, այդպիսի խոստում քաղաքապետարանի ղեկավարները տվել էին նաեւ անցած տարի, սակայն դեռեւս ոչինչ չի արվել:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Դրամավարկային տեղեկատու

Հունվարի 8-13-ն ընկած ժամանակահատվածում դրամավարկային ցուցանիշներն հետեւյալն էին.

Դրամական բազա, դրամական զանգված

Փողի բազան նվազել է 9 մլրդ 823 մլն դրամով եւ հունվարի 13-ին կազմել 123 մլրդ 962 մլն դրամ: Զուտ արտաքին ակտիվներն (առանց սեփականաշնորհման միջոցների) աճել են 258 մլն դրամով, իսկ զուտ ներքին ակտիվները նվազել են 10 մլրդ 81 մլն դրամով:

Դեկտեմբերի 30-ից հունվարի 8-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի զանգվածը նվազել է 1 մլրդ 535 մլն դրամով եւ հունվարի 8-ին կազմել 283 մլրդ 638 մլն դրամ (ընդգրկված են 20 բանկերի ցուցանիշները): Շրջանառության մեջ կանխիկ դրամը նախորդ շաբաթվա համեմատ նվազել է 3 մլրդ 961 մլն դրամով, կազմելով 94 մլրդ 608 մլն դրամ: Դրամով ցպահանջ ավանդները նվազել են 1 մլրդ 670 մլն դրամով եւ կազմել 32 մլրդ 138 մլն դրամ: Դրամով ժամկետային ավանդները աճել են 2 մլրդ 135 մլն դրամով եւ կազմել 15 մլրդ 297 մլն դրամ: Արտարժույթով ավանդներն աճել են 1 մլրդ 961 մլն դրամով եւ կազմել 141 մլրդ 595 մլն դրամին համարժեք արտարժույթ: Ընդորում, արտարժութային ցպահանջ ավանդները կազմել են 75 մլրդ 596 մլն դրամ (նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել են 1 մլրդ 41 մլն դրամով), ժամկետայինները՝ 65 մլրդ 999 մլն դրամ (աճը՝ 920 մլն դրամ):

Ֆինանսական շուկա

Հունվարի 8-13-ն ընկած ժամանակահատվածում ԿԲ-ը ներգրավել է 4 մլրդ 700 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 1,75 տոկոս տոկոսադրույքով:

Նշված ժամանակահատվածում կնքվել են 1,040,670,844 դրամի հակադարձ ռեպո-համաձայնագրեր՝ 4,5 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ:

Արտարժույթի շուկա

Հունվարի 8-13-ն ընկած ժամանակահատվածում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ փոխարժեքն արժեզրկվել է 1,56 տոկոսով՝ 493,37 դրամից հասնելով 501,20 դրամի:

Նշված ժամանակահատվածում արժութային շուկայում իրականացվել են շուրջ 54,712 հազ. ԱՄՆ դոլարի առք ու վաճառքի գործարքներ, որոնց միջին կշռված փոխարժեքը կազմել է 493,47 դրամ:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 18.01.2005թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	499.45	494.50	504.40
EUR	1	ԵՎՐՈ	653.53	649.60	657.50
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	17.86	16.80	18.90

CONVERSE BANK

Հայտարարություն

«Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ հայ-գերմանական վարկային ծրագրի շրջանակներում հայտարարում է մրցույթ

Վարկային մասնագետի թափուր հաստիքի համար

Մրցույթին մասնակցելու պարտադիր պայմաններն են.

- բարձրագույն կրթություն
- համակարգչային գիտելիքների տիրապետում
- վերլուծական դատողություն
- հաղորդակցման ունակություն
- տարիքային սահմանափակումը՝ մինչեւ 30 տարեկան:

Դիմումներն ընդունվում են «Կոնվերս բանկի» գլխամասային գրասենյակում, գործերի կառավարչությունում:

Հասցեն՝ ք. Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 26/1:

Դիմումների ընդունման վերջնաժամկետն է հունվարի 31-ը:

Իննսունի «սեւ հունվարը»

1-ին էջից

Ադրբեջանցի լրագրող Ռուֆաթ Ահմեդովը գրում է. «Անկասկած հայերը ենթարկվեցին կոտորածների: Մինչեւ 1990 թ. հունվարի 20-ը Բաքվում բնակվող 200 հազար հայերից մի քանի տասնյակը սպանվել էին, մնացածները՝ փախել: Նրանցից շատերը թաքնվել էին ադրբեջանցիների տներում: Այդուհանդերձ, խորհրդային 11 հազարից ավելի ներքին զորքերը, որոնք տեղակայված էին Բաքվում, կարող էին հեշտությամբ կանխել կոտորածները»:

Որ Ադրբեջանի իշխանությունների ցուցումներով էին տեղի ունեցել Բաքվի հայկական ջարդերը, կասկած չի հարուցում: Դիմենք ժամանակագրությանը: Հունվարի 12-ին ժողճակատի առաջնորդներից Նեյմեթ Փանահովը եւ Ռահիմ Ղազիեւը հեռուստատեսությամբ ելույթում ասացին, որ Բաքուն լի է անտուն փախստականներով, մինչդեռ քաղաքում դեռ բնակվում են հազարավոր հայեր: Նույն օրն Ադրբեջանի առաջնորդ Աբդուռահման Վեզիրովը հեռուստատեսությամբ կոչ արեց վճռական գործողություններ սկսել հայերի դեմ. «Կենտրոնը (Մոսկվան) մեր ձեռքում է»:

Ադրբեջանցի հայտնի քաղաքական մեկնաբան Զարդուշտ Ալիզադեի ասելով, Բաքվի ջարդերից մի քանի օր առաջ Ռաշիդ Բեյբութովի փողոցում գտնվող ժողճակատի շենքի պատերին կախված ցուցակները հուշում էին, թե քաղաքի ո՞ր բնակարաններում էին ապրում հայերը: Անկախ փորձագետ Արիֆ Յունուսովի հաշվարկներով Բաքվում սպանվել է 86 հայ, հազարավոր ջարդված հայեր նավերով հասել են Կրասնովոդսկ:

Ուշագրավ է, որ Բաքվում էին գտնվում Եվգենի Պրիմակովն ու Դմիտրի Յազովը, երբ քաղաքում շարունակվում էին հայերի կոտորածները: Հունվարի 19-ին միայն, երբ հայկական ջարդերն ավարտվել էին, այսինքն՝ Բաքվում այլեւ հայ չէր մնացել, խորհրդային ներքին զորքերը ձեռնամուխ եղան ադրբեջանական ջարդերին: Առնվազն 130 ադրբեջանցիներ սպանվեցին, մի քանի հարյուրը՝ վիրավորվեցին: Անշուշտ, նրանց մեջ քիչ չէին խաղաղ բնակիչները: Երկօրյա «օպերացիայի» ընթացքում խորհրդային զորքերը տվեցին 21 զոհ:

1990 թ. հունվարի 20-ին Մոսկվայում Ադրբեջանի ներկայացուցչությունում Հեյդար Ալիեւն ասուլիս տվեց եւ դատապարտեց Բաքվի ջարդերի «ադրբեջանական» մասը: 1990 թ. «սեւ հունվարով» սկսվեց Ալիեւի քաղաքական նոր վերելքը: Նույն օրը, հունվարի 20-ին Վեզիրովի փոխարեն Ադրբեջանի առաջնորդ դարձավ Այազ Մութալիբովը:

CONVERSE BANK

Հայտարարություն

«Կոնվերս բանկ» ՓԲԸ հայտարարում է մրցույթ անվտանգության գծով ադմինիստրատորի թափուր հաստիքի համար

Մրցույթին մասնակցելու պարտադիր պայմաններն են.

- **WINDOWS 2000-2003** օպերացիոն համակարգի ադմինիստրավորում
- **LINUX** օպերացիոն համակարգի ադմինիստրավորում
- **EXCHANGE-2000** համակարգի ադմինիստրավորում
- Տեղեկատվության պահպանման եւ փոխանցման անվտանգ եղանակներ (firewall, VPN)
- Տարիքային սահմանափակում՝ մինչեւ 35 տարեկան:

Դիմումները լրացվում են «Կոնվերս բանկի» գլխամասում, գործերի կառավարչությունում:

Հասցեն՝ ք. Երեւան, Վ. Սարգսյան 26/1

Դիմումների ընդունման վերջնաժամկետն է մինչեւ հունվարի 31-ը:

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 17. 01. 2005 Գինը՝ 100 դրամ